

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. NOVEMBER 19. **Vasárnap**
VIII. évfolyam, 308. szám.

Világszenzációt jelent Itália és Törökország közze- ledése

**Japán tengeri nagy véleménye az európai háború ki-
menetéről — Sir Simon alsóházi beszámolójának
visszhangja — Előkészítő tárgyalások Japán és a
Szovjet között — Angol főrend meletta a belga-hol-
land békekísérletet — Német állítás — angol cáfolat**

(BERLIN.) (Rador.) A DNB jelenti a következőket: A holland-belga béke-közvetítési javaslattal kapcsolatosan a Hamburger Fremdenblatt hangsúlyozza, hogy abból a válaszból, amelyet Anglia adott a két semleges állam koronás főinek, őszinte békevágytól sugalt diplomáciai lépésére, kétségtelenül megállapítható, hogy Anglia Németország megsemmisítésére törekszik. A német lap megállapítja azt is, hogy Anglia és Franciaország a régi taktikát követve, az angol és francia sajtóban hatalmas című cikkeket jelentettek meg, amelyben azt állapítják meg, hogy: „Németország vissza-utasította a belga-holland békét.” Abban az esetben, ha Anglia komolyan vette volna a belga-holland békeközvetítési javaslatot, úgy legalább azon a merev állásponton kellett volna enyhítenie, amelyet Chamberlain szögezett le. Az új angol és francia diplomáciai játék után Németország most már kétségtelenül tisztában van, hogy mit várhat a nyugati szövetségesek részéről és ebből levonva a következtetést, már csak egyetlen feladata van. folytatja a háborút, annak minden végső következményeit számításba véve.

NÉMETORSZÁG NEM FÉL A KI- ÉHEZTETÉSI HÁBORÚTÓL

Berlinből jelenti a Rador: A német sajtó nagy meglepéssel állapítja meg azt a tényt, hogy az idej burgonya-cukorrépa, takarmányrépa és sárgarépa-termés a szokottnál is jobb hozamot adott. Ez lehetővé teszi az Anglia részéről Németország ellen folytatott kiéheztetési háború sikeres legyőzését. A Berliner Börsenzeitung azt írja: „Nagyon csodáljuk Angliát, ha azt hiszi, hogy Németország lakosságát ki tudja éhezteni.” A Deutsche Allgemeine Zeitung azt írja, hogy a birodalom élelmiszeri minisztere még csak nem is gondol a burgonyajegyek bevezetésére, annak ellenére, hogy a burgonya-igénylés állandóan fokozódik. A birodalom olyan nagymennyiségű burgonyakészletekkel rendelkezik, amelyek minden fogyasztási igényt maradéktalanul kielégíthetnek.

BELGIUMBAN A HANGULAT NYUGODTABB

(BRÜSSZEL.) (Rador.) Az elmúlt hét hangulatával szemben kormánykörökben és a lakosság körében is nyugodtabb hangulat észlelhető. Ezt az enyhülést azonban senki sem minősíti annak, mintha a Belgiumot fenyegető veszély teljesen megszűnt volna.

ÚJ HATÁROSZLOKOK A NÉ- MET HATÁROKON

(KRAKKÓ.) (Rador.) A DNB német

távirati iroda jelenti a következőket: Frank, a német csapatok által elfoglalt lengyel területek főkörmányzója rendeletet adott ki, hogy a főkörmányzó-ság hatásköre alá tartozó összes lengyel területek határvonalain helyezték el a szokásos határoszlopokat. Több, mint ezer határoszlopot fognak elhelyezni a német birodalomnak azon a vonalán, amely elválasztja az eredeti német területeket a Lengyelország területéből elfoglalt és most a főkörmányzóság hatásköre alá tartozó területektől. Külön határoszlopokat emelnek és ezeket két nyelvű felírással látják el azon a határvonalon, amely a főkörmányzóság hatásköre alá tartozó volt német területeket a Szovjetunió csapatai által elfoglalt terü-

Megkezdődtek az orosz-japán előkészítő tárgyalások

(TOKIÓ.) (Domei.) Nomura japán külügyminiszter kihallgatáson fogadta Smetanint, az ujonnan kinevezett orosz nagykövetet, akivel hosszabb megbeszélést folytatott. Beavatottak szerint a megbeszélések nem csak a csittai konferenciára, hanem az orosz-japán megmegtámadási szerződés megkötésének lehetőségeire is vonatkoztak. A japán sajtó nagy meglepéssel foglalkozik az eseménnyel. A lapok azt írják, hogy a kínai kérdést aligha lehetne kedvezően megoldani a Szovjet nélkül és ezért azokat a kísérleteket, amelyek a két állam politikájának összehangolására vonatkoznak, a legnagyobb örömmel kell üdvözölni.

A Kokumin Sinbum hasábjain Simizu pártelnök azt írja, hogy a kínai kérdésben a legfontosabb az, hogy Tokió és Moszkva egyértelműen járjanak el, miért is a kormánynak elégtétellel kell fogadni Molotov népbiztos nyilatkozatát, hogy hajlandó az orosz-japán viszony új rendezésére megbeszéléseket kezdeni.

TOVÁBB FOLYIK A JAPÁN OF- FENZIVA

(SANGHAI.) (Exchange Telegraph.) Japán tengerész csapatok megszállták Tahoi kikötőjét, amivel újabb csapást mértek Csang-Kai-Sek marsallra, mert ez a kikötő volt az, amelyen keresztül az utóbbi időben a hadianyag utánpótlást kapta. A Délantung tartományban küzdő japán csapatok viszont meg szállottak több várost és stratégiai pontot.

A JAPÁN HADVEZETŐSÉG SZILÁRD ELHATÁROZÁSA

(TOKIÓ.) (Rador.) A japán csapa-

letektől és Szlovákiától határolja el.

A KIS NEMZETEK DICSÉRETE (LONDON.) (Rador.) A lordok házá-
nak csütörtöki ülésén lord Shnell, a munkáspárti ellenzék vezetője felszólítást intézett a kormányhoz, amelyben biztosíték megadását igényelte a német nép részére olyan tekintetben, hogy tiszteletben tartják a németek lakta területek épségét és abban a pillanatban megszüntetik a szövetséges nyugati nagyhatalmak a Németország ellen érvénybe léptetett tengeri zárlatot, amint Németország kormányának békevágyának őszinte jelét adja. A szónok a legmélyebb elismeréssel emlékezett meg III. Lipót belga király és Vilma holland királynő békekeltetési kezdeményezéséről. A lord szerint a kis nemzetek tevékenységükkel mindenkor igyekeztek elősegíteni a békés nemzetközi kapcsolatokat és ha Belgium és Hollandia koronás főinek békeközvetítési fellépésével a jelenlegi háború időtartama megrövidíthető lesz, úgy újólag el kell ismerni, hogy éppen ez a két nemzet segítette elő a lelkek megbékülését és a háború borzalmainak megszüntetését, amely tevékenységükkel felbecsülhetetlen szolgálatot tettek az emberiség érdekében. A lordok háza nagy tetszéssel és osztatlan helyesléssel fogadta lord Shnellnek a kis nemzetek érdekeiről és békevágyáról elhangzott beszédét.

toknak Pakheiben történt kihajózását úgy tekintik, mint a japán főhadvezetőség szilárd elhatározását, hogy végleg megoldja a kínai háború kérdését. Diplomáciai, politikai és katonai körökben is nagyjelentőségűnek minősítik ezt a tényt, mert a japán csapatok kihajózásával a francia Indokínával és Yunannal az összeköttetést most már teljesen elvágják.

JAPÁN ÖSZINTÉN MEG AKAR EGYEZNI A SZOVJETTEL

(TOKIÓ.) (Rador.) Az összes japán lapok kedvezően ítélik meg a folyamatosan levő japán-orosz tárgyalásokat és kifejezésre juttatják Japánnak azt az őszinte szándékát, hogy minden vonatkozásban megegyezzen a Szovjetunióval.

CSEH-MORVA MINTÁRA: LEN- GYEL PROTEKTORÁTUS

(KOPPENHÁGA.) (Rador.) A Politiken című dán lap berlini tudósítója azt jelenti Németországból, hogy a német kormány tárgyalásokat folytat több lengyel előkelőséggel és vezetővel, akik átvonnak az új lengyel állam közigazgatási vezetését. Ez az új lengyel államot a német protektorátus alatt levő Cseh- és Morvaország mintájára állítanák fel.

MI VAN A „SCHWABEN- LAND”-AL?

(LONDON.) (Rador.) A Reuter jelenti a következőket: Német jelentés arról számolt be, hogy a Reuter angol távirati iroda azt jelentette, miszerint a „Schwabenland” nevű német hajót elsüllyesztették, holott a valóságban az a német hajó a háború kitörése óta

egyik német kikötőben államasozik. A német hajó elsüllyesztéséről szóló hír az amerikai Newyork Times című lapban jelent meg és a Reuter angol távirati iroda nem tett egyebet, mint közvetítette az amerikai lapban a hajó elsüllyesztéséről megjelent híradást.

37 UJ JUGOSZLÁV SZENÁ- TOR

(BELGRÁD.) (Dunaposta.) Pál jugoszláv kormányzó-herceg tegnap kinevezett 37 szenátort, akik között szerepel Cvetkovics miniszterelnök, Macsek miniszterelnök-helyettes, valamint a szerb, horvát és szlovák politikai, társadalmi és gazdasági közélet számos előkelősége.

FRANCO BESZÉDÉNEK KIADÁSA

(MADRID.) (Reuter.) Franco tábornok beszédeit most adták ki könyv alakban. A mű érdekességéhez tartozik, hogy Ciano gróf olasz külügyminiszter irt először hozzá. A sajtó ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy ez a tény is igazolja az olasz és a spanyol nép között fennálló viszonyt, amelyet a közös csaták emléke és a véráldozat alakított ki szétéphetetlenné.

ANGOL CÁFOLAT

(LONDON.) (Rador.) Az angol haditengerészet admiraltása és a légügyi minisztérium a következőket közli: „A német jelentés, amely beszámol a november 13-án a Shetland-szigetek ellen elkövetett légitámadásról, tudtul adja azt is, hogy a német repülőgépek bombái megsemmisítettek két angol vízirepülőgépet. A jelentésnek ez a része valótlan. Egyetlen hadihajó és egyetlen vízirepülőgép sem semmisült meg.”

(LONDON.) (Rador.) A Havas jelentése szerint a Press Association azt írja, hogy a Deutschland nevű hatalmas német csatahajó az angol flotta nem süllyesztette el és az erre vonatkozólag megjelent hírek nélkülöznek minden alapot.

AZ ÚJ LENGYEL HADSEREG FELÁLLÍTÁSA

(LONDON.) (Rador.) Azok a tárgyalások, amelyek jelenleg az angol kormány és a Sikorszki tábornok, mint miniszterelnök elnökletével Franciaországban megalakult lengyel kormány között folynak, azt célozzák, hogy megállapítsák azokat a módozatokat és kereteket, amelyek mellett az új lengyel hadsereg megszervezhető és felállítható lesz és amely hadseregnek fontos szerepet szántak a nyugati hadszíntéren folyó háborúban. Az új lengyel hadseregbe belépnek azok a lengyelek is, akik már hosszabb idő óta tartózkodnak Angliában. A tárgyalások során a lengyel menekültek elhelyezésének foglalkoztatásának és segélyezésének kérdését is rendezik.

ISMERETLEN REPÜLŐ BASEL FELETT

(BERN.) (Rador.) A Stefani olasz távirati sajtóiroda közli a következőket: Pénteken reggel 8 órakor idegen repülőgép jelent meg Basel felett. A gép déli irányból jött. A repülőgép francia nyelvű angolellenes röpiratókat dobott le. Délelőtt 10 órakor a gép újólag megjelent Basel felett.

LÁZASAN DOLGOZIK AZ ANGOL HADIIPAR

(LONDON.) (Rador.) A londoni sajtó nagy elismeréssel számol be arról, hogy egész Anglia területén nagy mértékben fokozták a nemzetvédelmi célokat szolgáló ipari termelést. A pénteken megjelent lapok hangsúlyozták annak a gyors ütemnek a gyakorlati megvalósítását, amelyet a hadiipar a szükségletek megfelelő fedezése érdekében magáévá tett. Különösen azok a gyárak fokozták termelésüket, amelyek a repülőgépek részére szükséges irányító készülékeket gyártják, valamint azokat a készülékeket, amelyek a légháritó ütegek részére szükségesek a lövést irányító háromszög megalkotásánál. Külön gyártelepeket létesítettek, amelyek a légháritó ütegek ugynevezett figyelő, illetve hallgató készülékeit gyártják, amely készülékeket népies nyelven „a hadsereg fülének” neveznek.

REJTÉLY EGY ANGOL PETRÓLEUMSZÁLLÍTÓ HAJÓ ELSÜLYESZTÉSE KÖRÜL

(LONDON.) (Rador.) Tengerészeti körökben különös érdeklődéssel bonyolítják azt a Fokföldről érkező jelentést, amely szerint a „Corsar” nevű német hajó elsülyesztette az „Africa Shell” nevű angol hajót. A Daily Telegraph tengerészeti szerkesztője különösnek tartja azt, hogy a német hajó ciszterna-hajót választott támadása tárgyául. A tengerészeti szerkesztő annak a véleményének ad kifejezést, hogy az elsülyesztésnek a „Corsar” nevű német hajóra való áthárítása csak mesterséges leplezés. Ellenben valószínű az a feltevés, hogy az „Africa Shell” angol hajót vagy a „Deutschland”, vagy pedig a „Scheer” admirálisról elnevezett zsebcsirkáló süllyesztette el. A „Deutschland” nevű zsebcsirkálóról az utolsó hír október hónap közepén érkezett, amikor a zsebcsirkáló a City of Flint hajót elfogta az Északi Jegestengeren. A „Deutschland” gyors járata, működési körlete rendkívül tágas. Valószínűleg elfogyott a fűtőanyaga és ezért választotta támadása tárgyául a ciszterna-hajót, hogy arról megfelelő petróleum- és olajkészletet tudjon a maga részére szerezni.

MEGOLDÓDIK A REJTÉLY

(LONDON.) (Rador.) A Reuter jelentí a következőket: Az „Africa Shell” petróleumhajó legénysége Lorenzo Marquesben azt jelentette, hogy az angol ciszterna-hajót német cirkáló állította meg ágyulövessel. Egy német tiszt és több német tengerész felszállt az angol hajó fedélzetére és miután az összes felszerelést, élelmiszereket, amit csak kaptak, átrakták a német hajóra, parancsot adtak a legénységnek, hogy szálljon a mentőcsónakokba. Ennek megtörténte után az angol hajó kapitányát hadifogolynak nyilvánították, majd két bombával, amely borzalmas léket ütött a hajón, az „Africa Schell” elsülyesztették.

NŐK AZ ANGOL NEMZET-VEDELEM SZOLGÁLATÁBAN

(LONDON.) (Rador.) A hadügyminisztérium rendeletet adott ki, amelynek értelmében a könnyű szolgálatra berendelt nők létszámát megkétszerezzik. A kisegítő szolgálatra berendelt nők kakiszerű uniformist viselnek és a különböző irodákban, a konyhákban és a szállítási eszközöknél foglalkoztatják őket. A szolgálatra berendelt nők férjiek rangja után esedékes fizetés kétharmadát kapják. Az előléptetéseket éppen úgy eszközölik, mint a hadseregben szolgáló férfiaknál.

ANGOL KÖLCSON SPANYOLORSZÁGNAK

(MADRID.) (Rador.) Az angol és spanyol delegáció között folyamatban levő tárgyalások során elsősorban annak a kölcsönnek a kérdését vitatták meg, amely kölcsönt Anglia folyósítana Spanyolország részére. Spanyolország narancsot és vasat szállítana Angliának, amelyért cserébe kaucsukot és ólmot kapna.

LÉGVÉDELMI RIADÓ ANGLIÁBAN ÉS FRANCIA-ORSZÁGBAN

(LONDON.) (Rador.) Pénteken Cheshire és Wells tartomány északi részén légvédelmi riadó volt. Két repülőgép, amelynek nemzeti azonoságát nem sikerült megállapítani, repült el ezen a területen, egy másik repülőgép pedig, amelyről kétségtelen megállapítást nyert, hogy német gép, repült el újlag a Shetland-szigetek felett.

(MARSEILLE.) (Rador.) A kikötővárosban és környékén pénteken délután 11 óra 35 perckor légvédelmi riadó volt, amely déli 12 óra 15 perckor tartott. A légvédelmi riadóval kapcsolatosan nem történt semmi zavaró jelenség.

Japán tengernagy szerint Anglia győzelme kétségtelen

(LONDON.) (Rador.) A Times tokiói tudósítója azt jelenti, hogy Nakamu admirálisnak a békét szolgáló folyóiratában cikk jelent meg, amelyben megállapítja, hogy Németország a Szovjettel történt egyezménye következtében elvesztette minden esélyét arra, hogy ezt a háborút győzelmesen fejezhesse be. Nakamut a japán tengerészet egyik legkitűnőbb szakértőjének ismerik. A cikket külön röpirat alakjában is kiadták. Annak kétségtelen célzata az, hogy Japánt a jelenlegi háborúban semlegességének megőrzésére ösztönözze. Az admirális meggyőződése szerint Németország csak abban az esetben nyerhetné meg a háborút, ha számíthatna Japán támogatására a Csendes Óceánban, Olaszország támogatására a Földközi-tengeren és biztosítani tudná Spanyolország támogatását is a tengelyhatalmak részére. Anglia hadászati és tengerészeti potenciális ereje nem lett volna elegendő egyedül megküzdeni Németország ellen, Németországnak a Szovjettel kötött megállapodása azonban teljesen felborította a helyzetet. Japán és Spanyolország az egyezmény következtében a szigorú semlegesség álláspontjára helyezkedtek, Olaszország pedig a teljes tértelenséget választotta. A tengeri háború kérdése tehát Anglia részére jelentéktelen fontosságúvá zsugorodott. Mindössze guerilla har-

(PÁRIS.) (Rador.) Lyonban és környékén pénteken délután légvédelmi riadó volt.

(LYON.) (Rador.) Lyonban a második légvédelmi riadó délután 14 óra 15 perckor volt. A riadójel elhangzása után azonnal hallani lehetett a légvédelmi ütegek dübörgését.

FINN HAJÓK NEMET KIKÖTŐKBEN

(HELSINKI.) (Rador.) A Reuter jelentí a következőket: A német kikötőkben jelenleg 15 finn hajót tartanak vissza. A Karin Thorden és a Hulda Thorden nevű finn hajókat, amelyek Finnországból Amerikába akartak menni, már több, mint egy hónap óta visszatartják a német kikötőkben.

cot folytat az Északi-tengeren és nem lehet kétséges, hogy ebben a tengerészeti háborúban ő fog győzni. Arra a kérdésre vajon a légihaderő döntő befolyást gyakorolhat-e a háború sorsára, a japán admirális határozott nemmel felelt, mert véleménye szerint az a fölény, amellyel a német légihaderő jelenleg még rendelkezik, rövidesen meg fog szűnni. Az admirális végül arra a megállapításra jut, hogy Japánnak a kínai háborút a leggyorsabban be kell fejeznie, mert meggyőződése szerint az európai háborúnak is alig egy év leforgása alatt vége lesz.

39 KÜLDÖTTSEG ROOSEVELT-NEL

(WASHINGTON.) (Associated Press.) Roosevelt elnök tegnap nem kevesebb, mint 39 küldöttséget fogadott, amelyek az amerikai békeligák nevében arra kérték az elnököt, hogy

feltétlenül tartsa távol az Egyesült Államokat az európai háborúba való beavatkozástól, mert az USA közvéleménye a leghevesebben tiltakozik a részvétel gondolata ellen is.

Az elnök válaszában hangsúlyozta, hogy a kormány a közvetlen beavatkozásra nem gondolt és arra emberi számítás szerint aligha is kerülhetne sor.

Rövid időn belül megindulnak az olasz-török megbeszélések

(RÓMA.) (Stefani.) Azok a diplomáciai előkészítő megbeszélések, amelyek egyrészt Saracioglu török külügyminiszter és az ankarai olasz konzul, másrészt Ciano gróf és a római török követ között megindultak, közelednek a befejezéshez. Most már valószínűnek látszik, hogy Ankara és Róma között komoly, ellentéteket és régi sérelmeket kiküszöbölő megbeszélések indulnak meg. A lehetőséggel foglalkozó svájci lapok szerint ugyanis Ankara az utóbbi hetekben erősen változtatott külpolitikai magatartásán. A Journal de Geneve szerint Törökország akkor, amikor hűséget vallott a Balkán-bloknak és lemondott a Szovjettel való együttműködéséről, tulajdonképpen Olaszországhoz közeledett. Ez ellen pedig Angliának és Franciaországnak sem lehet kifogása.

A SZANKCIÓK ÉVFORDULÓJA ITÁLIÁBAN

(RÓMA.) (Stefani.) Itáliában ma ülik meg a szankciók életbeléptetésének negyedik évfordulóját. A lapok ez alkalomból közlik, hogy ez az ellenfelek számára vereséget jelentő dátum tulajdonképpen Itália győzelmi évfordulója, mert a szankciók voltak közvetett megteremtői a gyarmat-birodalomnak. A Giornale d'Italia vezércikkben emlékezik meg a nap jelentőségéről. Szerinte

47 nemzet fogott össze az olasz nép jogos kívánságainak elismerése ellen, de ez annál dacosabb ellenkezést váltott ki az itáliai néplelkéből és a dac győzedelmeskedett. Az olasz elszántság azóta sem lankadt és bár nem avatko-

zott be a küzdelembe, de éberén vigyáz arra, hogy érdekei sérelmet ne szenvedjenek.

A Popolo d'Italia (Mussolini lapja) azt írja, hogy

az olasz nép fegyverrel a kezében dolgozik. Nem kíván részt venni a háborúban, de azért nem is semleges, csupán várakozási álláspontot foglalt el abból a célból, hogy a köréje gyűlt semleges kis államok békéjét megővje.

Rómából közlik azt is, hogy

Mussolini miniszterelnök az évfordulóra való tekintettel egybehívta a korporációs bizottságok nagygyűlését, amelyen az egyes szakosztály vezetők elő fogják terjesztetni az elmúlt évben elért eredményeket.

SIR JOHN SIMON BESZÉDÉNEK VISSZHANGJA

(LONDON.) (Reuter.) A brit sajtó hosszú cikkekben foglalkozik sir John Simon kincstári kancellár csütörtöki alsóházi nyilatkozatával és annak különösen azt a részt emeli ki, amelyben a miniszterelnök helyettese a francia és angol együttműködésről beszélt. A Times azt írja, hogy

Hitler kancellár számíthatan ékvené si kísérletre meghiusult London és Páris szétbontathatatlán barátságán, amely egyre időtállóbbá válik a nemzetek elleni hatályos védekezésnek. Erre szükség is van — mondja tovább a lap — mert Berlin ma már nyíltan hangoztatja, hogy Anglia tönkretétele a célja. Ez látszólag nem je-

lentí fenyegetést Párisra, de viszont a francia hadvezetőség nagyon is jól tudja, hogy mi következhetne ezután.

A Daily Telegraph and Morning Post katonai szakértője hangsúlyozza, hogy a holland-belga ajánlat visszatartása után most már hatalmas erők támogatásnak kellene következnie, ha

Berlin nem tudná, hogy a Maginot vonal áttörhetetlen. Így azonban nem valószínű a harc megindítása. Ezt különben is nehezzé tenné a tél, amely már a világháború alatt is kintinó szolgálatot tett a védekezőknek Verdunnál, amely kemény dió volt a poroszoknak.

A Daily Mail Simon beszédéből azt olvassa ki, hogy

a brit kormány egyelőre nem számít nagyobb katonai akciókra, mert a jelek arra mutatnak, hogy kizárólag az álló küzdelem jegyében teik el a téli évszak. Az ellenfelek ugyanis nyugodtan ülnek lakóhelyeszenli cementblokk fedezékeikben és földalatti kazamatáikban.

Legszebb ajándéktárgyak:

eredeti kristályok, márkás porcellánok, kobalddok és nippel, festmények és képkerek. Perzsaszőnyeg lerakat. Szőfedei árak. Szőnyeg, képkerek renoválás. Porcellánragasztás.

„PAX”

Cluj, C. M. Foch 6. (Sora mellett).

Rövid távirati hírek

(PÁRIS.) (Rador.) A francia főhadiszállás november 17-én reggel a következő hivatalos jelentést adta ki: „A nyugati hadszíntéren az éjszaka nyugodtan telt el.”

(RÓMA.) (Rador.) Hivatalos statisztika szerint Róma lakosságának létszáma október hónap végén 1.322.349 lélek volt.

(BERLIN.) (Rador.) A német főhadiszállás november 17-én a következő hivatalos jelentést adta ki: „A nyugati hadszíntéren helyi jellegű és gyenge arányú tűzérési tevékenységen kívül nem történt semmi említésre méltó.”

(LONDON.) (Rador.) A kanadai hadsereg katonai nagyvezérkarának több tagja Londonba érkezett, hogy különböző, a brit hadsereget és a kanadai kormányt érdeklő közgazdasági kérdést a raktárak ügyét, a szállítást, az élelmezést és az orvosi segélynyújtás kérdését tárgyalják.

(KRAKÓ.) (Rador.) Frank dr., a lengyel területek főkörménybiztosa szerdán megsejtelte a Neusandez és a Sangsan környékén lévő petróleumtelepeket. Ezek a petróleumkutak a háború kitörése előtt évenként 150.000 tonna petróleumot szolgáltatott, ami a német birodalom petróleumtermelésének körülbelül 25 százalékát képezte. Ez a termelési mennyiség azonban lényegesen fokozható.

(PÁRIS.) (Rador.) A rendőrség folytatja a vizsgálatot a letartóztatott kommunista képviselők ügyében. Tegnap újabb házkutatásokat tartottak a volt párt vezetőinek lakásán.

(RIO DE JANEIRO.) A brazil kormány engedélyt adott 500 lengyel menekült végleges letelepedésére. A letelepedési engedélyt nyert lengyel menekültek leg többje jelenleg Romániában tartózkodik és innen utazik el Brazíliába.

(BUDAPEST.) A magyar parlamentben tegnap kezdtek meg az iparügyi minisztérium költségvetésének tárgyalását.

(LONDON.) Az élelmiszerárak az utolsó két hétben átlag 5 százalékkal emelkedtek.

(GIBRALTAR.) Egy halászhajó a gibraltári csatornában tegnap éjjel összeütközött egy világítás nélküli előrehaladó hadihajóval. A halászhajó azonnal elsüllyedt.

(CLEVELAND.) Megkezdődött az amerikai szlovák liga közgyűlése. A szónok Hietko dr. volt, aki kijelentette, hogy mindig a csehszlovákizmus ellen küzdött.

(LONDON.) (Rador.) Az angol lapok jelentése szerint egy angol hadihajó elfogta a Leander nevű német kereskedelmi hajót, amely a spanyolországi Vigó kikötőjébe menekült a háború kitörésekor és most megkísérelte, hogy visszajusson Németországba.

Utat a tehetségnek!

„Előtted a küzdő, előtted a pálya
Az erőlen csügged, az erős megállja.”

Arany János.

Igy volt? ... Talán a muzsikászavú, nagy magyar költő idejében csakugyan így lehetett: Kiki előtt szabadon megtárlt a küzdő, az életpálya. Ma azonban? ... Egy kiváló katolikus egyházfő adja meg erre a kérdésre a választ: „A mi fiainknak minden pályán és foglalkozási ágban, kemény versenyt kell megállni az előnyökbe beleszületettek és kiváltságok tömegével. Ezekkel kell felvenniük a harcot, hogy a maguk számára helyet verkedjenek ki és azt meg is tartsák.” Így van és mélységes szerencsétlensége a kisebbségi népeknek, ha körülöttük így fordultak a dolgok.

Az egyéni önzés korlátlan kielésee mindig végzetes következményekkel járt az összességre nézve. Nemzetek életében az döntötte el leginkább a jó vagy rossz sors alakulását, hogy a vezetésre hivatottak milyen mértékben viselték lelkükön népi gerincének: a kis emberek fiainak boldogulási lehetőségeit. Ahol sógorsági-komassági alappon intéződtek a dolgok, előbb vagy utóbb zökkenő mutatkozott. Mert nem mindegy, hogy kik kerülnek vezető-sorba. Még csak az sem mindegy, hogy az átlag munkaalkmakait kiknek jut-tatják. Legyen az illető politikus vagy közigazgatási tényező, működjenek orvosi, ügyvédi, mérnöki stb. pályákon, üljön a katedrára, mint tanító vagy tanár, dolgozzék műhelyben, gyárban, vagy bárhol: minden helyen legelső és legfőbb feltétel, hogy elsőrendű szakérő és minden tekintetben megbíz-ható, töretlen erkölcsű egyéniség le-gyen. Ahol nem ez a fő kelléke az ér-vényesülési lehetőségnek s ahol a nép-vagy államvezetők nem ezeket a szem-pontokat tartják mindenekfelett szem előtt, ott az idők mulásával visszafej-lődés következik be. Egy nép életében nem az a döntő, hogy egyes kiváltsá-gosak — ha még annyira ragyogó ké-pességük is — állnak az élen. A faj-sulyt az mutatja meg a maga való-ságában, hogy a nemzet egyetemessé-gének átlaga milyen nivón áll és mi-lyen érvényesülési lehetőségek kínál-koznak a számára. Megcáfolhatatlan igazság, amit Erdély katolikus püspö-ke mondott: „Az önműködő előrejutás és a protekció alkalmazása rövidzár-latot idézhet elő. A középszerűek, mint a fáradt rossz olaj, megdughatják az állami és a társadalom-gépezet csap-ágait...” Sokáig, talán évtizedekig is leplezni lehet a protekciós rendszer ferdeségeit és tévelygéseit, de egyszer aztán — valamely válságos döntő pil-lanatban — visszaüt az egész nép fe-jére a rendszer büne. Különösen kiseb-bégi népek életében fontos, hogy leg-alább a számukra megmaradt pályá-kon, vagy életlehetőségekben az igá-zán tehetségesek, az arra hivatottak érvényesülhessenek elsősorban. Ma nem elég „jól megválasztott apa fia-nak” lenni: egész emberek kelljenek a gátra. Vagyis másszóval: Megfelelő egyének a megfelelő helyre. Aki ezt a kétszerkettő négyenél igazabb igazsá-got nem akarja felismerni, az ellensé-gé a közösségnek, de ellensége ön-magának is.

Márton Áron püspök bizonyára sok-szor tapasztalhatta, hogy a szegény ember fia nem egyforma adottságok-kal indul az életküzdelembe. Gazdag és befolyásos apák esetleg kisebb ké-pességű gyermekei simán futják be az érvényesülés útját, mert a papák vagy nagybácsik egyengetik előttük a tere-pet és a fiak zökkenő nélkül haladnak előre. Rövidlátó politika. Örök termé-szeti törvény, hogy a létért meg kell küzdeni. A „strugli for life” — vagyis a kikerülhetetlen küzdelem a fen-maradásért, megedzi, erősíti az erőket. Ahol azonban valamely faj, vagy cso-port számára tulságosan kényelmessé vált a boldogulás lehetősége, ott az a fajta előbb, vagy utóbb elkorcsosodik. Ugy van ez, mint mikor hosszú ideig nem használjuk valamely szervünket: bizony tuflinomodik s lassanként de-

generálódik az. A nehéz testi munkával foglalkozó egyén keze-lába, egész test-alkata izmossá, erőteljessé formálódik. A szellemi pályákon működők agya erősödni fog. Az élet nem ismer kiváltsá-gokat, nem tűri a kényelmes protek-ciós rendszert. Az állatvilágban nem találkozhatunk effélekkel. Ilyesmivel csak az emberi társadalom kérkedhet — ha van ugyan mit kérkednie ezzel.

Életet vagy halált jelent tehát, hogy valamely nép hivatott vezetői hogyan vélekednek ezzel a kérdéssel kapcsola-tban. Aki sulyt helyez arra, hogy fajtája és nemzete életerős, munkabíró és magabizó legyen, más szóval, hogy megállja a helyét a létért való kegyet-len küzdelemben: annak szívvel-lelék-kel arra kell törekednie, hogy kikü-szöböltessék népe keretei közül a pártfogói rendszer. Megmondta a püspök, hogy mi a teendő: Fel kell kutatni, ki kell választani és tervsze-rű gondozásban kell részesíteni azokat alkikban a legtöbb tehetség mutako-zik. Tekintet nélkül arra, hogy mi-lyen fedél alatt látták meg először e siralomvölgyet... S akkor valóban beteljesül a költő álma: Kiki előtt

Miért él a keleti ember száz évig?

Mert okosan táplálkozik, — mondja a kiváló török szakértő

— Önök, európaiak, azt állítják, hogy Kelet meghalt vagy legjobb eset-ben mélyen alszik és elmaradottsága miatt semmit sem lehet tőle tanulni. — mondja társaságunk egyik tagja szinte sértődötten s szavait különös idegenszerű képmozdulatokkal kíséri.

Ez az ur, aki szenvedélyesen kel Kelet védelmére, maga is keleti; török ember. Arcvonásain meglátszik, hogy uri család sarja s anyja bizonyára cserkesz volt. Neve Mehemed Szádik Pasali, pasák modernül gondolkozó leszármazottja, változatos pályát futott be életében. Nem akarta a török uris-tály renyhe életét folytatni, nem vállalt hivatalt, hanem Párisba uta-zott, ott művészettörténetet tanult és építész oklevelet szerzett. Egyideig Konstantinápolyban a muzeumban foly tatott kutatómunkát és a régi török építészeti tanulmányozta. Mikor ugy érezte, hogy már eléggé ismeri ezt a szakmát, kiutazott Amerikába, hogy hazája javára propagandát fejtsen ki.

Amerika üzleti szelleme szunnyadó tehetségeket ébresztett fel benne. Ki-tanulta a szállodai mesterséget és nagy szállodák vállalatánál ellátta a nagy-stűli idegenforgalmi ipar titkait. Az-után ismét visszatért Törökországba és szállodákat alapított.

Sok pénzt keresett, tervezett, épített urí módon élt, de igazi mohamedán módon akkor sem esett kétségbe, amik-or vagyonát elszórt. Született ezer-mester. Gyönyörűen írja a keleti írás százféle ákombákomját és ami a leg-érdekesebb, olyan tökéletesen elsajá-tította gyermekkorában a keleti kony-haművészetet, hogy tréfából sokszor előkelő barátainak vacsorát főzött, amelyen a legfinomabb és legössze-tettebb ételek szerepeltek.

A keleti ember lelkesedésével ma-gyaroz nekünk.

— Európában — mondja — az em-berek betegek. Ezernyi mikrobát hor-doznak vérükben, mert ételeik nehe-zen emészthetők és sokkal több mé-reganyagot raktároznak el az emberi szervezetben, mint amennyi tápanya-got juttatnak bele. A keleti ember — folytatja — a természet gyermeke, a természetes életmódot és étrendet kö-veti, ezért szervezete ellenálló, sejtjei ben nem halmoz fel mérgeket, életere-je fokozottabb és élettartama hosszabb. A török katona gyümölcscsel és olaj-bogyóval beéri, érendszert hagymá-val erősíti és testét tejtermékekkel tá-p-lálja. Nem hizik el, nem lesz tohonya,

Nem hasonlítható össze!

Az „ASPIRIN” 40 esztendeje, bebizonyítottan felülmúlhatatlan tulajdonságait. Ezt a világhírt akarják a különféle pótkészítmények kihasználni, azonban az „Aspirin” hatékonyságát és ártalmatlanságát utolérni soha sem fogják!

ASPIRIN
TABLETTA

„Bayer” kereszttel valódi!

szabadon megtárlt majd a küzdő s a nagy versenyben csak az erőlen, az érvényesülésre alkalmatlan fog le-maradni. Az erős ellenben annál in-kább megállja a próbát, hogy nemzete s így a saját java érdekében is hasz-nosan munkálkodhassék.

gagnak és ma Európa leghatalmasabb népe lenne.

E pontnál akadémikus vita fejlődött ki, amelyben egyrészt a magyar törté-nelem és a Habsburgok politikája, másrészt a piláf, a joghurt, a juhtej, a serbet és a sokféle keleti édesség vonult fel tarka érveivel. A társalgás franciául, angolul és törökül folyt és változatosságban bizony nem volt hiány, a turócsusza és a rakottkáposz-ta nyomában még Karlsbadról is szó esett.

Török barátunk rendületlenül állta a vitát. Ilyen izletes, inycsiklandozó tárgyról még alig vitatkoztak embe-rek.

— Magyarországon óriási a halan-dóság — kiáltotta Mohamed Szádik — hát nem kár a magyar fiatalságért, amely a nehéz ételek miatt 70—80 éves korában kénytelen meghalni, hol-ott ha egy pár egészséges ételünket eltanulná és meghonosítaná, játszva el élne száz esztendeig? Hát ez bizony nem kicsiség, ezért ér-

MONDHAT AKÁR KI, AMIT AKAR

mert olyan olcsón és jól étkezni és szórakozni, mint az

„Európa”
ÉTTEREMBEN

Str. Reg. Maria 6. sehol sem lehet. Nagyszerű zenéről gondoskodik a közkedvelt László Jenő és zenekara. Vacsora után minden este tánc.

— A düh és indulat a rossz emésztés következménye. Az európai ember vé-rébe, idegeibe félig megemésztett, lom-hamozgású anyag kerül bele, ez teszi az embert álmosná, idegessé, hiszté-riássá és gyakran a beszámíthatatlan-ságig veszedelmessé. A keleti ember szervezetében a felvett táplálék hat óránál tovább nem terheli a beleket s ugyszólván rögtön vérré, erővé válik. Oda nem való anyagot nem is vesz magához: alkoholt nem iszik s nem ássa alá ítélőképességét és lelki egyen-súlyát méreggel.

— Az európai ember szervezete va-lóságos nehéz gyárüzem. Nyugaton a főtáplálék a hus, amihez csak kórités gyanánt esznek zöldséget, keleten a főtáplálék a zöldség, a föld legtisztább terméke s csak kórités gyanánt szere-pel a hus. A főzéshez nem állati zsira-dékot használnak, ami nehezen emészthe-tő, hanem az olajbogyó nedvét, amely oly illatos, mint a méz vagy a virág. Azután itt van a hagyma, meg a jog-hurt, amely valóságos tisztítóüz: min-den méreganyagot felfal, megemész-t.

— De kérem, a magyar konyha fi-nom peccsenyit és tésztaít csak nem becsülheti le? — vágott közbe egyik barátunk.

— A magya rkonyha kétségtelenül kiváló, — mondja meggyőződéssel — de bocsássanak meg — folytatja igazi keleti udvariassággal — tulságosar-nehé, zsiros és nyugtalanító. Mi len-ne a kiváló magyar fajból — mondja ábrándozó hangon — ha hű maradt volna keletről hozott kultúrájához és konyhájához? Ne hódolt volna be nyu-

demes néhány török receptet megta-nulni. Keletről sok mindent lehet meg-tanulni. Nemcsak álmódóztást és kől-tészetet, hanem hogyan nyújthatjuk meg gyomrunkon keresztül élvezettel amugy is rövidre szabott életünket.

H. R.

Agyonlőtte magát a kiváló operaténkes

(BUCURESTI.) (Rador.) Gheorghe Folescu, a bukaresti Opera népszerű énekesé öngyilkos lett. A művész már hosszabb idő óta idegbajos volt és a Cal. Victorien a Mica-palotában la-kolt. Tegnap este szórakoztató előadá-sáról Manolescu nevű barátjával a leg jobb hangulatban tért haza. Manoles-cu lakótársa bevette a szokásos meny-i-ségű altatószert és azután lefeküdt és elaludt. Folescu megvárta, amíg ba-rátja alszik, azután magához véve a kétcsöví vadászpuskát, kiment a für-dőszobába, a fegyver csövét szívének támasztotta és elsütötte. Vértől borit-va holtan esett össze. A fegyverdör-renést a házban senki sem hallotta. Manolescu reggel felébredve, megdöb-benve látta, hogy barátja hiányzik. Keresésére indult és a fürdőszobában, hatalmas vértócsában találta megme-revedett holttestét. Az öngyilkosság híre futótüzként terjedt el a főváros-ban. Folescu barátai és művésztársai valóságos bucsujárást rendeztek a la-káson, hogy lássák tragikus véget ért kartársukat. Folescu egyike volt a leg kiválóbb román énekművészeknek. Utóérhetetlen alakítója volt Boris Goudonovnak és Mefiszto szerepének.

Valódi angol

szövegetek viselőjét felhívjuk a minden versenyen felüli tiszta gypju

Dombria

szövegetekre, amelyek szépségben, tartóságban egyenrangúak az angolakkal. 75 centi szélességben 350 lejtől van 450 lejtig. Egyedüli elárulítóhely Str. Reg. Maria 4. Bejárat Str. Brătianu 19. felől is. Két szoba, konyha lakásomra társnőt keresek. Komoly háziszöveget beállításánál segédkezést vállalom.

Kigyógyultam gyomor és belbajomból, mely két évig kínozott, 3 üveg Gastro-D használata után...

és ajánlom bizalommal azoknak, akik e betegségben szenvednek. Olyanok ajánlottak nekem is, akik szintén eredményes hatást értek el vele. Szívvel köszönöm Önöknek. Teljes tisztelettel: Doamna Elena Vasilescu, Bucuresti, Str. Gh. Popescu 8.

A világhírű amerikai Gastro D. nem egyszerű csillapító, hanem rendkívüli hatásokkal rendelkező gyógyszer, mert a betegség okát szünteti meg és amely gyomor- és bélzavaroknál, valamint savtúltengés, görcsök, gyomorférgesség, felbőgögnél, felfuvódásnál, mindennemű emésztési zavaroknál nagyszerű hatást fejt ki. Orvosok is ajánlják.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 140 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárakban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

November 20-ig a lefoglaltatott lovak és járművek tulajdonosainak jelentkezniük kell a hivatalos bizottságok előtt

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári rendőrkészlet lapunk útján is az érdekeltek tudomására hozza, hogy a november 9-én 62.370 szám alatt kibocsátott hirdetményben a lefoglaltatott lovak és járművek tulajdonosainak a hivatalos bizottságok előtt való jelentkezése határidejét 4 nappal, tehát a folyó évi november 20-ig meghosszabbították.

A vonatkozó rendelkezés, illetve hirdetmény szövege egyébként a következő:

„A nagyvezérkar 1939. október 25-én kelt 53.450 sz. rendelete alapján, november 20-ig Kolozsvár város területén osztályozni és értékelni kell a ló-, szekér-, lószerszám- és kerékpárfoglalásokat. Eből a célból a lovak és járművek tulajdonosainak a lovakkal és járművekkel együtt, a bizottságok előtt a következő sorrendben kell jelentkezniük:

Az első kerületi kapitányság körzetéhez tartozó tulajdonosoknak a városháza udvarán. A II., III., IV., V. és VI. kerületi kapitányságok körzetéhez tartozó tulajdonosok pedig a baromvásártéren.

A tulajdonosoknak az értékelés, becslés és beosztás alá kerülő állatokon és járműveken kívül magukkal kell vinniük összes igazoló irataikat, úgymint az adásvételi iratokat, az állatra vonatkozó bizonyítványokat, a kerékpárfoglalásokat és minden más, a katonai hatóságok által kiállított iratokat (lefoglalási rendeleteket, lefoglalási elismervényeket, felmentési, vagy visszautasítási bizonylatokat, stb.).

Az egyes bizottságok naponként reggel 8 órától 1-ig, délután pedig 4-től 6 óráig működnek.

A rendőrség felhívja a járművek és lovak tulajdonosainak figyelmét, hogy mind azokat, akik az osztályozásra és értékelésre kerülő járművekkel és lovakkal, valamint lószerszámokkal a jelen közleményben feltüntetett helyen és időpontban nem jelentkeznek, katonai törvényszék elé állítják, amely a hivatalos lap szeptember 2-án megjelent 202. számában közölt törvényrendelet 47. szakasza alapján, a lefoglalt javak értéke 25—35 százaléka megfelelő pénzbüntetéssel és két hónaptól fél évig terjedő elzárással sújtja őket.

A nagyfontosságú közleményt dr. Horvat rendőrkészlet és Timbus dr. helyettes készlet írták alá.

TESTEDZÉS

Auer dirigálja Bukarest csapatát Berlin ellen (?)

(BUKAREST.) A Berlin ellen készülő válogatott-jelöltek tegnap délután Ecomu Virgil szövetségi kapitány vezetésével kiadós edzést tartottak. Az edzés után a következő 16 játékost jelölték ki a szövetségi kapitány azzal, hogy azok közül válogatja ki a mérkőzés előtt Bukarest csapatát: Szadovszky, Ghenea, Sfera, Lengheriu, Vintila, Rasinaru, Juhász, Lupas, Constantinescu-Grecu, Sipos, Bogdan, Mihăilescu, Auer, Humis, Bodola, Gh. Popescu.

A kijelölt játékosok tegnap este rejtekhelyre vonultak, ahol a legsportszerűbb keretek között készülnek a vasárnapi mérkőzésre.

Bár a szövetségi kapitány még nem állította össze csapatát, benfektesek a következő összeállítás tartják valószínűnek Berlin ellen.

Szadovszky — Sfera, Negrescu — Vintila, Rasinaru, Lupas — Sipos, Bogdan, Auer, Bodola, G. Popescu.

Mäki Amerikába megy! Helsinkiből jelentik: Taisto Mäki, a finnek híres futója az amerikaiak meghívására rövidesen az újvilágba hajózik, ahol több versenyen vesz részt és ennek során a legjobb atlétákkal veszi fel a küzdelmet.

Tommy Farr kiütéssel győzött! Londomból jelentik: Tommy Farr tegnap Dublinban hárommenetes küzdelem után kiütéssel győzött Manuel Abreus ökölvívó ellen.

Huszonhét egyesületet felfüggesztettek, mert nem fizették ki a Román Kupa-mérkőzések szövetségi illetményeit. Bukarestből jelentik: A Román Kupa-bizottság tegnap esti ülésén 27 egyesületnek felfüggesztette működését, mivel nem fizették ki a mérkőzéseik után a szövetségi illetményeket.

Mika Popovics vezeti a Bukarest-Berlin városközi mérkőzést. Bukarestből jelentik: A román és a német labdarúgó-szövetségek megegyezése alapján a vasárnapi Bukarest-Berlin városközi mérkőzést a jugoszláv Mika Popovics vezeti.

TOVÁBB JÁTSZIK A GLORIA CFR A NEMZETI BAJNOKSÁGBAN! Bukarestből jelentik: A Mures-Gloria CFR minősítőmérkőzés botrányának ügye nem zárult le a legfelsőbb felelősségi bizottság döntésével. Az ítéletet a galaci csapat ugyanis megsebezte s mindaddig, amíg végső fokon ez az ügy el nem dől, az ítéletet nem lehet végrehajtani. Híven értelmű közlést adott ki tegnap a labdarúgó-szövetség intézőbizottsága is, amelyben leszögezte, hogy amíg a felelősségi ügye végleges formában nem zárul le, addig a galaci Gloria CFR tovább játszhat a nemzeti bajnokságban.

Buteanu Aurel dr. vezetésével utazik az Universitatea Nagyváradra. A kolozsvári egyetemi csapat vasárnap Nagyváradon mérkőzik a ligabajnokság keretében a Crisana ellen. A mérkőzés döntőjellegű, mert a győztes egyúttal a ligabajnokság őszi fordulójában az első helyen végez. A nagyfontosságú mérkőzésre az Universitatea dr. Buteanu Aurel főszervező vezetésével, legjobb csapatával megy Nagyváradra.

KAC-Victoria barátságos labdarúgó-mérkőzés Kolozsvár legnagyobb labdarúgócsapata, a Victoria-UDR nemzeti bajnoki mérkőzés elmaradása folytán a Victoria vasárnap délután 3 órakor a KAC kitűnő csapatával játszik barátságos mérkőzést a városi sporttelepen. A két csapat régen nem találkozott egymással és éppen ez a körülmény ad érdekességet a mérkőzésnek. Előzőleg 1 órakor a Victoria-Universitatea ifjúsági bajnoki döntőt játszik le. Délelőtt 9 órakor az Echo-Gazdasági Akadémia, 11 órakor pedig a CFR-KMCS I. oszt. bajnoki mérkőzések szerepelnek műsoron. A kispályán 9 órakor UEC-Hagibor ifjúsági bajnoki, 11 órakor Corvinus-Napoca II. oszt. bajnoki meccset játszik le.

Nagy érdeklődés mutatkozik Kolozsvár tornász bajnokságai iránt. Az északi tornászliga rendezésében vasárnap az UEC tornacsarnokában lebonyolításra kerülő Kolozsvár tornász bajnokságai iránt széles körű érdeklődés nyilvánul meg. A versenyeknek nagy sportbeli értéket kölcsönöz az a tény, hogy a bajnoki címért Kolozsvár legjobb tornászai küzdenek meg.

December elsején kezdődnek meg Szamostartomány helytartósági palotájában a légvédelmi tanfolyamok Mit kell tudni a tanfolyamra való beiratkozásról? — Nagy személyzettel rendelkező cégeknek és vállalatoknak csoportos kérvényt kell benyújtaniuk

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A légügyi és tengerészeti minisztérium tartományonként légvédelmi felvilágosító tanfolyamokat rendez. A Szamos tartományban rendezendő légvédelmi tanfolyamról a következő tájékoztató közleményt kaptuk:

1. A légvédelmi törvény (Monitortul Oficial 55—6. III. 1939.) érvénybelépése érdekében, mindazok a személyek, akik tényleges részt hajtanak venni a légvédelemben tájékoztatást kapnak:

— a légvédelem megszervezéséről;

— a harcigázokról és az ellenük való egyéni vagy tömeges védekezésről;

— a tűz elleni védekezésről.

2. A tájékoztató tanfolyamok december 1-én kezdődnek meg Szamostartomány helytartósági palotájában, későbbi időpontban megjelölendő termében.

3. A tanfolyamok időtartama napi hét óra (8—1 és 4—6-ig).

4. A tanfolyam résztvevői magánszemélyek, akikre a légvédelmi törvény 8-ik szakasza vonatkozik.

5. A tájékoztató tanfolyamra november 25-ig lehet beiratkozni a Szamostartományi légvédelmi szolgálat hivatalában (55. sz. szoba), jelentkezni lehet személyesen vagy felbélyegzett kérvény útján, amelyben a jelentkezőnek olvasható írással a következő adatokat kell feltüntetnie:

Kereszt- és családnév, foglalkozás, nemzetiség, a rendőrségi népesedési igazolvány igazoló könyvecskéjének száma, lakóhely (helyiség, uccs, szám), milyen módon tevékenykedett eddig, vagy óhajtat-e ezután tevékenykedni a légvédelmi szolgálat keretében belül.

Nagy személyzettel rendelkező cégeknek és vállalatoknak csoportos kérvényt kell benyújtaniuk a tájékoztató tanfolyamon résztvevő személyzet névsorával.

A tanfolyamon részt kell venniük a vállalatok vezetőinek, főtisztviselőinek és irodai alkalmazottainak. Nem kell részt venniük a tanfolyamokon a munkásoknak és kézműveseknek, mert ezek gazdasági kiképzése a törvény hetedik szakaszában megállapított heti órákon történik.

6. A kérvéssel együtt minden résztvevőnek be kell nyújtania két fényképet, valamint az adóhivatali bizonylatát, hogy a résztvevő 200 lej befizetett a Szamostartományi légvédelmi szolgálat javára. Ez az összeg a tájékoztató tanfolyam költségeinek fedezésére szolgál.

7. Minden résztvevőnek magával kell vinnie a tájékoztató tanfolyamra: a népesedési igazolvány igazolványát, egy 1935-ös típusú gázálarcot, 100 gramm alkoholt, vagy trioximetilént a gázálarc fertőtlenítésére és egy csomag vattát.

8. Mindazok a magánszemélyek, akikre a légvédelmi törvény 8. cikkelye vonatkozik, amennyiben különféle okok miatt nem vehetnek részt a kiképző tanfolyamon, külön tanfolyamon vesznek részt, amelyet a Szamostartományi légvédelmi szolgálat rendez vasárnaponként 1940. április 1-ig bezárólag. Mindazokat, akik az említett időponttól tényleges részt vesznek a légvédelmi szolgálatban, anélkül, hogy elvégezték volna a tájékoztató tanfolyamot, a légvédelmi törvény 63-ik cikkelyében előírt büntetéssel sújtják.

Felhívás a Napoca labdarúgóhoz! A kolozsvári Napoca labdarúgócsapata felhívja az összes elsőcsapatbeli játékosait, hogy vasárnap délelőtt fél 11 órakor feltétlenül jelenjenek meg a Corvinus elleni bajnoki mérkőzésre a sporttelepi öltözőben.

Felhívás a KMSC labdarúgóhoz. A KMSC felhívja összes első csapatbeli játékosait, hogy vasárnap délelőtt 10 órakor pontosan jelenjenek meg az öltözőben a CFR elleni bajnoki mérkőzésre.

Sársaság

0 A Regal bar igazgatósága értesíti a közönséget, hogy a vasárnapi műsoros teákat a zsidó ifjúság rendezésében e hó 19-én délután 4 órakor megkezdődik az Aggmenház javára.

0 Teadélután. A Kerekdombi Kat. Leányegylet folyó hó 19-én, vasárnap délután táncos egybekötött teadélután rendez a Str. Maramuresului 46. szám alatt. (Ref. kulturház.) Kezdeté délután 5 órakor és tart pontosan 12 óráig. Belépés díjtalan. Tea megváltása kötelező.

Reuter jelenti:

(MÜNCHEN.) Tegnap temették el a Bürgerbraukellerben elkövetett merénylet 8-ik áldozatát, Michel Schmeidl hivatalnokot. A temetésen résztvettek a müncheni nemzeti szocialista pártelölkösegek, továbbá a hadsereg kiküldöttei is. A koporsóra Hitler kancellár is koszorút küldött.

(HAIFA.) Szíria francia kormányzója hivatalos látogatásra Palesztinába érkezett. Haifában a partralepő kormányzó ünnepélyesen fogadták. A kormányzó Haifából tovább folytatta útját Jeruzsálem felé.

(BERLIN.) A német kormány elhatározta, hogy Posenet bekapcsolja a birodalmi autót-hálózatba. E célból utasítást adott dr. Rodtnak, hogy kezdje meg az utépítési munkálatokat.

(BERN.) A svájci szövetségtanács rendeletet adott ki, amely szerint svájci állampolgárnak tilos a hadviselők seregébe való belépés.

(RÓMA.) A Duce kihallgatáson fogadta a bányász korporációk vezetőjét.

(VATIKÁNVAROS.) December 11-én ül össze a pápai titkos konzisztórium, amelyen megválasztásra kerülnek a megüresült püspöki székek új tulajdonosai.

(DUBLIN.) Az Ir Szabadállamban a munkanélküliség száma 110.985 lélek. Tizenháromszernél több, mint a háború kitörése előtt volt.

(RÓMA.) A miniszterelnök rendeletére bányász központi igazgatóságot állítanak fel.

LONDON.) Chamberlain miniszterelnök tegnap elhagyta a betegszobát, de néhány napig még távollattja magát a közügyek elintézésétől.

(LONDON.) VI. György uralkodó a hét végét windsori kastélyában tölti.

(WASHINGTON.) Roosevelt elnök weekendre hydeparki villájába utazott.

(SZÓFIA.) Giovanna királyné és Simon trónörökös visszatértek itáliai útjukról.

(ANKARA.) A török kormány elhatározta az élelmiszer anyagok összeállítását, ami nagy nyugtalanságot keltett a birodalomban, mire megnyugtató közlemények jelentek meg, amelyek szerint kész, letfelvételtől van szó.

Kéréssel és mindig csak kéréssel fordulunk adakozó szívű olvasóinkhoz. Kéréssel egy súlyos beteg nevében. Üzv. H.-né szabadfoglalkozású intellektuál özvegye, férje halála után kézimunkából tartotta fent magát. Most sajnos olyan súlyos betegség támadta meg, hogy úgy kezére, mint mindkét lábára benn a legnagyobb nehézségekkel küzd. Nem akarjuk a lelkileg is beteg urinó kétségbeesett helyzetét bővebben is a nagy nyilvánosság elé tárni, adakozó szívű olvasóink a sorok között is megértik a hozzánk segítségért kiáltó kényszerítő helyzetét. A szegény nagybeteg kérését megértő lelki olvasóink figyelmébe ajánljuk és kérjük minden olvasónkat, tekintsek szívügyüknek a nehéz sorsban levő urinó kérését. Minden adományt kiadóhivatalunk továbbítja a nagybeteg részére.

— A Dávid Ferenc Egyetemi hétfeji felolvasó ülésén Vári Albert theol. tanár fog előadást tartani az egyház szerepéről a különböző válságokban. Az előadás ez alkalommal is az unitárius püspökség disztérmeben lesz folyó hó 20-án délután 6 órai kezdettel. A színvonalas előadásra az egyetemi szívesen lát minden érdeklődőt.

Drámai hangú jelentésben ismerteti az erdélyi református egyházkerület igazgatótanácsa az egyház és iskoláinak küzdelmes életét

November 25-én ül össze a reformátusok parlamentje — A református iskolákban növekedett a tanulók létszáma, javult a tanulmányi előmenetel

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az erdélyi római katolikus egyházkerületi tanács közgyűlése után, november 25-én, szombaton, az erdélyi református egyházkerület parlamentje ül össze, hogy meghallgassa Vásárhelyi János püspök jelentését az igazgatótanács két évi munkálkodásáról és számot adjon az egyház és az iskolák helyzetéről. Ebből az alkalomból az igazgatótanács terjedelmes jelentést adott ki, amelyben feltárta az egyház és a köztársasági tartozó intézmények küzdelmes munkáját. A jelentést körültekintő és fáradságos munkával dr. Illés Gyula, Laár Ferenc, Mester Mihály, Almási Samu és dr. Darkó Ákos egyházkerületi előadótanácsosok állították össze.

Borult európai égbolt alatt...

A jelentés drámai szavakkal ad hangot annak a mély bánatnak, amely a háború miatt eltölti a lelkeket:

— Minden előző jelentésünket azzal a súlyos megállapítással kellett kezdenünk, hogy egyházkerületünk s benne híveink élete csupa nehézség és nagyon sok küzdelemben telt el, de jelentéseinkben mindig felcsillant a nyugodtabb és alkotó, fejlődésre vágyó jobb jövő reménye is a biztató felek után. Isten kifürkészhetetlen akarata-ból az elmúlt két évben sem lettek jobbák a viszonyok, sőt az elmúlt hónapok alatt egész Európa felett beborult az égbolt s a multikori világháború sebeit bekötözni, pusztításait helyreállítani nem tudó népek között ismét fellángolt a viszálykodás, a modern technika minden erejével megjavított fegyverek ismét megkezdték gyilkos munkájukat.

— Bár országunkat megkímélte a háború pusztítása, az ilyenkor szükséges óvintézkedésekből előálló áldozatok az egyre jobban súlyosbodó élethez nem lehettek híveinket sem kímélhették meg. A mostani nehéz időkben az egyház testületének, a hitvallásos alakulatok, egyesületek működése még nagyobb nehézségekbe ütközik s még több munkát adtak az illetékeseknek, hogy az akadályokat valamennyire el lehessen hárítani. Csak mi, közvetlen munkatársak tudjuk, mit fáradozott, mit kért püspökünk, hogy a nyomorúságon segíteni tudjon, hogy intézményeink élni tudjanak, hogy a szeretet munkája a nehézségek és korlátozó intézkedések ellenére is élő legyen.

Harc az államsegélyért, az iskolák fentartásáért

Ilyen fájdalmas megállapítások után az egyházkerület közgazdasági szervezetének működését ismerteti a jelentés. Oldalakon keresztül ad számot azokról az intézkedésekről, amelyeket az igazgatótanács, a püspökkel az élen tett az államsegélyek ügyének rendezése, valamint a tanítói fizetések és az iskolák nyilvánossági jogának rendezése érdekében. Bár a kormányzat részéről bizonyos jóindulatot tapasztaltak a függő kérdések rendezését illetően, a lelkes államsegélyének ügye ma is megoldatlan, ugyisintén a nyilvánossági jog kérdése is tisztázásra vár.

A tanintézetek héroszi munkája

Az igazgatótanács jelentésének leg-hosszabb fejezete a tanintézetek működésével foglalkozik.

A teológiai fakultásra az 1937—38. tanévben összesen 148 hallgató iratkozott be, míg az 1938—39. tanévben 149 jelölt hallgatta az előadásokat. A hallgatók felmutatott eredménye lényegesen jobb, mint az előző években.

Az egyházkerület középiskoláiba beiratkozott az 1937—38. tanévre 2603 tanuló, az 1938—39. évre pedig 2634

növendék. Tehát a tanulók létszáma emelkedett két év alatt. A növendékek oktatását az 1937—38. évben 94 rendes, 73 helyettes, 56 óraadó, 1938—39. évben pedig 97 rendes, 77 helyettes és 47 óraadó tanár végezte.

A középiskolák munkájának menétét megnehezítette az a miniszteri rendelkezés, amely a felekezeti tanárokat is az állami tanárok nyugdíjazásáról szóló törvény intézkedéseinek vetette alá és így 1939 szeptemberében igen sok tanárt idő előtt nyugdíjazni kellett.

A növendékek tanulmányi előmenetelét általában kielégítő.

114 elemi iskola nyilvánossági jog nélkül

Külön fejezet szól az elemi iskolák helyzetéről és a tanköteles gyermekek számának eltolódásáról.

Az egyházkerület igazgatótanácsa évek óta küzd az elemi iskolák nyilvánossági jogának elismeréséért. Számtalan közbenjárás történt annak érdekében, hogy az iskolák elnyerjék a teljes működési jogot. Ennek ellenére ma is az a helyzet, hogy az egyházkerületben 114 református elemi iskola nyilvánossági jog nélkül működik és 202 iskolának van meg a teljesjogu

működési engedélye. A hívek tudatában vannak az iskolák nyilvánossági jogának jelentőségével, megható áldozatkészségről tettek tanúságot, csak hogy iskolaépületeiket rendbehozhassák és ezzel a jogmegvonás okait megszüntessék. Két év alatt 46 egyházközségben — jobbára szegény hívők nemes adományaiból — 8,452.474 lejt hoztak össze, hogy iskolát emeljenek, vagy a meglevőt rendbehozzák.

73.482 református tanköteles gyermek

Az egyházkerület az 1937—38. iskolai évben 73.482 református tanköteles, 7—15 éves gyermeket, tartott nyilván. Ezek közül csak 21.807 járt református iskolába. Román nyelvű állami iskolát 33.294 gyermek látogatta, a többi más felekezetek iskoláiban tanult. Az 1938—39. iskolai évben a tankötelesek száma 73.610 volt, református iskolába járt 21.781 gyermek, román intézetbe 35.170, a többi más felekezetek iskoláit látogatta.

A jelentés zárófejezetében a csomabordi gazdasági iskola, valamint a szerezetházak helyzetét ismerteti, majd végül a vagyoniügyi jelentés számszerű adatait sorakoztatja fel.

(galó.)

Öfelsége válaszolt a NUF kolozsvári nagygyűlésnek táviratára

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A NUF vasárnapi nagygyűlésén dr. Vaida Voevod királyi tanácsos, a gyűlés elnöke a gyűlés résztvevőinek egyhangú határozata alapján hódoló táviratot küldött a gyűlés nevében Öfelsége II. károly királynak. Öfelsége a táviratra a következő választ küldte:

AL. VAIDA-VOEVOD
királyi tanácsos urnak,

CLUJ

„Fogadja köszönetemet azokért a lelkes érzelmeikért, amelyeknek a Nemzeti Ujjászületési Front lélekfelemelő gyűlése nevében kifejezést adott”.

II. KÁROLY KIRÁLY

Nem sülyesztették el az Oltenia petróleumhajót

(CONSTANTA.) (Rador.) A Steaua Româna petróleumvállalat „Oltenia” nevű tankhajójának legutóbbi útjával kapcsolatosan az a hír terjedt el, hogy a hajót elsülyesztették. Ezt a hírt a külföldön is terjesztették. Tegnap rádiótávirat érkezett az „Oltenia” tankhajó részéről, amelynek parancsnoka, az Evenimentul című lap jelentése szerint, közölte, hogy visszatérőben van Romániába és néhány nap múlva megérkezik Constanța-ba.

A Singer és Woliner-cég tíz erdélyi írói biz meg egy-egy életrajzi regény megírásával

(BUDAPEST.) A legrégibb magyar könyvkiadóvállalatok egyike, a Singer és Woliner-cég, hír szerint, érdekes megállapodást készült kötni tíz erdélyi magyar íróval. Eszerint valamennyiüknek meg kell írni egy-egy életrajzi regényt egy-egy híres erdélyi emberről.

A tíz erdélyi író közül, akik a megbízást kapták, az ismertebbek a következők: Tabéry Géza, Berde Mária, Ligeti Ernő, Szántó György, Raffy Ádám, Szenczei László.

Értesülésünk szerint az első erdélyi nagy emberek, akiknek életrajzát fel fogják dolgozni: Teleki Sándor gróf, Petőfi mecénása, továbbá a két Bolyai.

Szó van arról, hogy Teleki Sándor életrajzát, a Petőfi-kérdés egyik legkitűnőbb erdélyi ismerőjével, Kibédi Sándorral íratják meg.

— „Az Est” megszűnt, „Pest” címmel új napilap indul Budapesten. Budapestről jelentik: „Az Est” című budapesti lap pénteki számában közölte, hogy ezzel a számmal, a harmincadik évfolyam kétszázharminckettedik számával beszünteti megjelenését. — Szombaton délelőtt Budapesten új független politikai napilap jelent meg „Pest” címmel. A lap szerkesztője Bakos Ákos, „Az Est” jelenlegi szerkesztője.

— Jegyszedői tanfolyam a Rapid autóbustársaságnál. A kolozsvári Rapid Autóbusz Szindikátus új tanfolyamot rendez jegyszedők és jegyszedőnők részére. Akik a tanfolyamot elvégezni óhajtják és a román nyelvet birják, jelentkezzenek a Rapid Szindikátus irodájában, Cal. Reg. Carol II, 119. szám alatt.

BUNDÁK SZÖRMÉK

gallérok átalakítása a legújatya-sabban, legújabb modellek szerint

dus választékban BIXENSPANNER SZÖRMESZALON, Reg. Ferdinand 3. udvarban.

Dr. Bornemisa polgármester személyesen győződik meg az élő-állat-árakról

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Megírtuk, hogy a sertés-árak gyors emelkedése miatt a mészárosok beszüntették a vágást, mert a hatóságok által megállapított husárakat nem tartották összhangban levőknek a beszerzési árakkal.

Dr. Bornemisa Sebastian polgármester nem nyugodott bele a mészárosok eljárásába és személyesen akar meggyőződni arról, hogy a vidéken milyenek az élőállat-árak. A tegnapi nap folyamán Neda dr. városi osztályfőnök kíséretében gépkocsin elutazott Bánffyhyunad és Nagyvárad környékére, hogy ott személyesen győződjék meg az élőállat árakról.

Ez a szemleut döntő hatással lesz a maximális árakra, mert ennek következtében világosság derül erre a kérdésre és megállapítást nyerhet, hogy a mészárosok részéről felhozott érvek megfelelnek-e a valóságnak. Egyes vi-

déki városokból és nagyközségekből olyan értesítés érkezett a polgármesteri hivatalhoz, amelyek szerint azokon a környéken olcsóbban lehet sertést beszerezni, mint amilyen áron a mészárosok ezt jelezték.

Mindenesetre dícséretes a polgármester eljárása, amikor fáradtságot és időt nem kímélve, személyesen vette kezébe a város egyik legégetőbb problémájának megoldását s egyben a mészárosoknak is jó szolgálatot tett, mert a személyes meggyőződés mindennél fontosabb bizonyíték lesz arra vonatkozólag, hogy a maximális árakat a való életnek megfelelően tudják majd megállapítani.

— Angolnyelvű istentisztelet. A skót egyházban Str. Regalá 21. szám alatt, vasárnap délelőtt 11 óra 15 perckor angolnyelvű istentisztelet lesz, prédikál Rev. Th. J. Coulter.

Esunya halál, eljöttél a kaszával,

de hiába jöttél,
mert Horia van
a házamban!

GRIPPA,
KÖSZVÉNY,
CSUZ ellen
használnak
csak

„HORIA”
BEDÖRZSÖLÉST.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Apróhirdetések

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ lakatos és kovács szerszám, fűrész, satuk, lyukasztóprés, egy lemezvágó áttételes olló 12 mm.-ig, stb. Str. Masaryk 25., hátul az udvarban. (7806)

BUTOROKAT nagy választékban vesznek és eladók. Bizományt, beraktározást vállalok. Str. Gen. Poetas 15. (7808)

TOPOLYA háló, mindenféle butorok eladók. Cal. Decebal 3. Használt butort vesznek. (7810)

JÓKARBAN levő gyermek sportkocsi eladó. Schwarzer, Cal. Motilor 68., apartament 2. Megtekinthető délután 4-ig. (7812)

ELADÓ Biedermayer székek, konyhakredenc, matrácok, topolya ágy, villanycsillár, olajfeszmények, afrikai, lószőr, különféle butorok. Str. Legiunei Ardele 25. szám. (7815)

RÁDIO Lumofon 3 plusz 1 olcsón eladó. Str. Reg. Maria 14., ajtó 7. (7794)

ELADÓ új Dániel kályhák Str. Oásanu 134. szám. (7795)

BRILLIÁNSOT, régi ékszereket legjobban fizeti Markovits F. ékszerész Cluj. Cal. Regele Ferdinand 18. (7796)

ROMÁN és külföldi bélyeget, bélyeggyűjteményét legmagasabb áron veszem. Piața Mihai Viteazul 26., etaj. (7797)

NYERS BORKÖVET MINDEN MENYNYISÉGBEN VESZKE. FABRICA RENÉ ARAD. (V 7799)

ELADÓ fehér háló, konyhakredenc, tükör, asztal. Str. Aventuriosă 26. (7802)

ELADÓ hizott fajbaromfi, tyúk, kacsa, liba, pedigres német vizsla és tascó. Str. Budai Deleanu 59. Megtekinthető délután. (7803)

OSZLOP kályha eladó. Str. Take Ionescu 65. sz. (7804)

MEGVENNEK 2-3 jókarban levő garatált tiszta fotelt. Cim: Telefon 24-79. (7805)

ELADÓ férfi télikabát, öltöny, egy vaskályha, konyhaasztal, hintaszék. Str. Decebal 41. (7820)

ELADÓ mély és sport gyermekkocsi. Str. Ep. Nic. Ivan 2. (7826)

SZILSKIN nőbunda, vadonatúj eladó. Megtekinthető vasárnap kivételével délelőtt 10-1 óra között. Str. O. Goga 11. szám, földszint 2. (7829)

NEUMANN kabát 6-8 évesnek eladó. Str. Memorandului 16. (7832)

ELADÓ kőmalom 430-as kővel, fűthető henger, 1300 literes vastartály fűtőkönyvel, keverő szerkezettel, 200 literes bádogtartály rézkönyvel hűtőnként alkalmas. Bővebben: „A. Addin“, Str. Memorandului 13. (7833)

ELADÓK: Fali kirakat vitrin, dobkályha, zsírosbődön, házi kávépörkölőgép, gyorsfőző, ugorkás és literes üvegek, mosdó és munkasztal, kerti öntöző, hegedű tok, márvány, használt fehérnemű és ruhák, férfi trikófehérnemű, pullover, stb. Cal. Reg. Ferdinand 89. Apart 1. (7835)

MÉLY gyermekkocsi, babakocsi, egy szuszter varrógép eladó Str. Horea 29. (7836)

KERESEK megvételre használt, de jó állapotban levő antik férfi íróasztalt. Cim a kiadóban. (7838)

SINGER varrógép és egy kitűnő hangú rádió eladó. Unicum üzletben, C. M. Foch 5. (7839)

BICIKLIT vesznek. Fülöp, Str. Brătianu 27. (7840)

CSIZMADIA felszerelés és butorok sürgősen eladók. Str. Chintăului 6. (7865)

HÁLÓZATI rádió 3 plusz 1 eladó. Str. Cicio Pop 159. (7843)

MODERN gyermekkocsi eladó. Str. Masiniștilor 54. (3008)

NŐI Singer gép olcsón eladó. Str. Gruița 28. ajtó 5. (7852)

ELADÓK kisebb-nagyobb ma'acok Str. Baciu 44. Kordosi vám mellett. (7854)

MODERN lakácsizolt hálószoba kombinált szekrénnel sürgősen eladó. Cal. Victoriei 23. ajtó 4. (7858)

ELADÓ 20 mázsa elsőrendű fajalma, esetleg kisebb tételekben. Str. Rudeanu 20. (7859)

SELYEMPAPLAN, új, kék és női kabát eladó. Str. Vasile Goldis 22. (7869)

INGATLAN

ELADÓ egy parcella a Nagy Gábor-féle tanya mellett. A szamosfalvi vám közelében. Ért.: Reg. Carol II.-ucca 31. Abrudan (3009)

Szombati és vasárnapi előadások

Szombaton két, vasárnap négy előadás lesz a színházban. A műsort természetesen Szabados Árpád és Sierra C. Leone nagy sikerrel bemutatót új operettje, a Velencei kaland uralja. Szombat délután öt óra helyárrakkal adják a Mégis szép az élet c. újdonságot, vasárnap három óra a Kis grófot. Este kilenckor Stefanidesz Illy fellépésével a Tul a Nagy Krivánon kerül színre. Délelőtt 11-kor gyermekelőadás: Hófehérke és a hét törpe.

Gyümölcs a fán

— Szerda este lesz az új Zilahy-darab premiérje —

Az évad nagy irodalmi eseménye Zilahy Lajos új darabjának, a Gyümölcs a fán c. nagyszerű újdonságának bemutató előadása. A darab a mai magyar élet legégetőbb kérdését tárgyalja a kivételes izlésű és bátor szellemű íróművész feldolgozásában. Az együttes a legnagyobb gonddal készült fel az újdonságra, amelynek első előadása szerda este lesz.

JÖVEDELMEZŐ ház olcsón eladó. Str. Senatorului 34., Kerekdomb. (7798)

SZÉP családi ház olcsón eladó. Str. Bravilor 3. (7718)

ELADÓ ház, teljesen jókarban, 3 szoba, konyha, speisz, üzlet, bárminek jó, betonpince 1000 nm. telken. Dermata közelében. Str. Negru Vodă 15. (7856)

ELADÓ családi ház, Str. Aventuriosă 28. (7821)

ELADÓ vasutállomás mellett családi ház 220 ezer lejért. Dr. Ligethy, Cal. Regele Ferdinand 40. (7816)

ÁLLÁST KERES

FÉNYKÉPESZ retusőr laboráns vagy riportert állást keres. Cim a kiadóban. (7770)

GYAKORLOTT madám beteg mellé állást keres, a háztartásokban is segédkezik. Cim a kiadóban. (7817)

INTELLIGENTE Frau Vertrauensperson mit langjährigem Wiener Zeugnissen sucht tagsüber Stelle zu Kinder. Cim a kiadóban. (7800)

PERFEKT német kisasszony német órákat ad, gyermekek és felnőttek részére. Str. Rugului 7. (7801)

MOSÁST, fehérneműfoltozást, stoppólást jutányosan vállalom. St. Măloasă 5. jobbra utolsó kapu 5-b. (7848)

MEGBIZHATÓ idősebb nő elmenne délután gyermekekre felügyelni. Cim a kiadóban. (7853)

ÁLLÁST KAPHAT

FÉNYKÉPESZSÉG (vagy nő) állandó alkalmazást kaphat. Ugyiszintén egy laboráns is (lehet amatőr). Balázs fotónál Cluj, Str. Memorandului 12. (7789)

AKVIZITŐRÖK, pénzbeszedők azonnalra felvételnek. Mátéffy, Str. Saguna 3. ajtó 5. (7811)

TANULÓFIUT fizetéssel felvesz Gavalier festőde. Cal. Traian 20. (7814)

MOSÓNŐ keresetű, ki házunkon kívül mosást vállal és garanciaképes. Jelentkezni: „Cristal Palace“ kávéházban, Str. I. Maniu 4. (7822)

SZÜCSMUNKÁHOZ értő segédmunkaerőt, lehet női is, keres Terschanszky, Str. Magaziei 10. (7823)

KÉZIVARRÁSA kiszabva, házhoz adok báránybőr sapkát. Igazoló iratokkal jelentkezni lehet Faumál, C. M. Foch 112. (7831)

AZONNALI belépésre idősebb nő, vagy férfi felvétetik, aki italszakmában járatos és takarítást is vállalja. Str. Sincal 11. jobbra. Ért.: délelőtt 4-6. (7819)

CIPÉSZMUNKÁS felvétetik. Str. Nic. Jorga 3. (7825)

KIFUTÓLEÁNYT keres Fortuna Szalon, Cal. Reg. Ferdinand 22. (7830)

MÉZESPOGÁCSÁS segéd azonnalra kerestetik. „Torture“, Cal. Reg. Ferdinand 56-58. (7834)

ÜGYES, tiszta, szorgalmas, rendes bejárónőt keresek. Str. A. Iancu 12. (7842)

KERESEK mindenféle leányt, vagy asszonyt, Cal. Reg. Ferdinand 69. (7844)

JÓLFOZÓ mindenest keresek december elsejére. Komoly, tartós állásra reflektálók jelentkezzenek. Str. I. Maniu 24. sz. Apart II. alatt. (7849)

KEFEKÖTŐSEGÉD és gyakorlott behúzóknak felvételnek. Pollacsek, Str. Gen. Poetas 20. (7855)

FIATAL bejárónőt keresek félnapra. Str. Avram Iancu 3. I. 5. (7845)

CIPÉSZSEGÉD felvétetik vegyes munkára. C. M. Foch 20. (7862)

VARRÁSSAL, szövessel, kézimunkával foglalkozó nő nappalra lakást kaphat magának. Astoria mögött, Str. Măloasă 5. jobbra 5-b. (7847)

KÜLÖNFÉLÉK

20-30.000 lej készpénzzel jövedelmező üzlethez társulnék. Ért.: Str. Samuil Micu 6. (7837)

ELVESZETT egy világossárga drótszőrű nőtény Airdale-Terrier kutya. Megtalálóját Davidnál „Casa de Muzică“ Str. Memorandului, 500 lej jutalomban részesül. (7646)

KERESEK garanciajával képviselőt asztalvív eladásához (Borszéki borvív) Jelentkezni vasárnap 4-6. Carol Ilie, Cal. Reg. Ferdinand 11. em. 4. (7828)

VIDÉKEN élő fiatal urileány levelezne intelligens, komoly keresztyén férfivel. Későbbi ismeretség lehetséges. Leveleket „Gyöngyvirág“ jellegre kiadókba kér. (V7860)

KIADÓ LAKÁS

EGY, esetleg két szoba, konyha elsejére átadók. Ugyanott használt butorok irodai szekrény eladó. Str. Regina Maria 12., emeleten. (7807)

BUTOROZOTT szoba, fürdőszoba használatra a belvárosban komoly urinak kiadó. Érdeklődni 2-5 óráig Str. Văii 4. (7809)

KIADÓ azonnal 2 szoba, konyha, fürdőszoba. Str. Aviator Suciu 7. (7813)

2 SZOBÁS garzonlakás fürdőszobával kiadó december 1-ére. Str. Regina Maria 5. szám. (3007)

KÖZPONTBAN két egymásbanyúló különbejáratu uccai földszinti butorozott szoba kertes házban, verandával kiadó. Érdeklődni: Telefon 34-75. (7818)

3 SZOBA komfortos külön telken azonnal kiadó. Bonboneria Str. Regina Maria 34. (3004)

KAPUALATTI különbejáratu butorozott szoba azonnal kiadó. Str. Fr. David 10. sz. (7841)

VIZKAGYLÓVAL, villannyal felszerelt tágas, száraz üzlethelyiség, melyben egy bevezetett trafik van azonnal kiadó. Cim: Pop Stefan Str. Memorandului 12. Telefon 21-14. (7846)

2 SZOBA, konyha kiadó december 1-re. Str. Prof. Marinescu 11. (7850)

ÜZLETHELYISÉG, raktár iparágammal kiadó. Str. Anton Pan 6. (7851)

GARZONLAKÁS elő, fürdő, egy nagy szobával üresen kiadó. Str. Dacia 3. (7827)

KIADÓ belvárosban központi fűtéssel, telefont, zongorával ellátott lakásban különbejáratu butorozott szoba, esetleg teljes ellátással. Deák, P. Unirii 7. (7831)

EGYSZERŰ butorozott szoba két fiatal embernek kiadó. Személyenként 300 lej. Str. Aurel Popovici 23. (7857)

KÜLÖNBÉJÁRATU olcsó kis butorozott szoba kiadó azonnal, esetleg üresen is. C. M. Foch 47. (7863)

2x1 szoba, konyha, egy nagy, egy kicsi kiadó. C. M. Foch 139. (7864)

A THALIA MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Szombat d. u. 5: **Mégis szép az élet.** (Olcsó helyárrakkal először.)

Este 9: **Velencei kaland** (Rendes bérlet 11. szám.)

Vasárnap d. e. 11: **Hófehérke és a hét törpe.** (Nagyon olcsó matiné helyárrakkal.)

Vasárnap d. u. 3: **Kis gróf.** (Olcsó helyárrakkal.)

Vasárnap d. u. 6: **Velencei kaland.**

Vasárnap este 9: **Tul a Nagykrivánon.** Hétfő este fél 9: **Velencei kaland.**

Kedd: **A Gyümölcs a fán** házfőpróbái miatt nincs előadás.

Szerda fél 9: **Gyümölcs a fán** (Zilahy Lajos legújabb, nagyszerű színműve. Fősz.: Fényes Alice, Paál Magda, Haáz Jolly, Benes Ilona, Havady Nagy Ilonka, Hegyi Lili, Faludi Márta, Nagy István, Tóth Elek, Lantos Béla, Szabados Árpád. Rendező: Szabados Árpád. Premier bérlet 12 sz.)

Osztórtók fél 9: **Gyümölcs a fán** (Rendes bérlet 12.)

Péntek fél 9: **Gyümölcs a fán** (Irodalmi bérlet.)

Szombat délután 5: **Francia szobalány.** (Olcsó helyárrakkal.)

Este 9: **Gyümölcs a fán.**

Vasárnap délután 3: **Tanase revütársulata.**

Délután 6: **Gyümölcs a fán.**

Este 9: **Tanase revütársulata.**

Mozi

SELECT MOZGÓ: Farandola. (Tánc a föld körül.) Ginger Rogers—Fred Astaire világhírű táncospár egyetlen új filmreke. Műsoron kívül a legújabb hangos hirodó az utóbbi napok közpolitikai eseményeivel és román hirodó.

ROYAL MOZGÓ: Jean Gabin világhíresetű fimje: **Emlékek éjszakája.** A film kényes tartalmánál fogva nem ajánlatos kiskorúaknak. Partnerei: Jaqueline Laurent, Jules Beery. Előtte Metro hirodó.

CAPITOL MOZGÓ: Egy mámoros bál éj. Csajkowszky, a nagy orosz zeneköltő élete filmen. Irta: Ciffra Géza. Fősz.: Zarah Leander, Hans Stüwe, Rökk Marika. A film előtt új Paramount világhirodó.

RIO MOZGÓ: Ma 3, 6 és 9: Szenzációs dupla műsor: I. A tanár ur. Vigjáték. Fősz.: Harold Lloyd és Phillips Welch. II. Pépé le Moko. Kalandor dráma. Fősz.: Jean Gabin és Gabriel Gabrio. III. Híradó.

URANIA MOZGÓ: Szenzációs dupla műsor: I. Mimi, a gazdag ember leánya. Irving Berlin világhírű operettje. Fősz.: Alice Fay, Dick Powell, a három Ritz fiér. II. Az asszony és a gyilkos. Kalandfilm. Fősz.: Elissa Landi, William Powell, Mirna Loy. Műsoron kívül a legújabb hangos hirodó az utóbbi napok politikai eseményeiről.

— **Bucurestiben** a nyílt uccán szívenlőtte magát egy mérnök. Bucurestiből jelenti a Rador: A fővárosi körbonctani intézet előtt, pénteken délután szívenlőtte magát és meghalt Ivan Tomescu tagosító mérnök. Az öngyilkos zsebében a következő szövegű levelet találták: „Ártatlan vagyok.“ A különös ügyben rendőri vizsgálat indult meg.

— **Razzia.** A kolozsvári rendőrség mára virradólag széleskörű razziaát tartott a város egész területén. Ennek során összesen 16 férfit és egy nőt állítottak elő. Utólagos igazolás után 14 férfit szabadon engedtek, két gyanús fiatalembert pedig átadták a büntügyi osztálynak, mert számos betöréses lopással gyanúsítják, míg a nőt az erkölcsrendészeti hivatalnak adták át.

— **Védetlen nőt és rendőrt bántalmazott** az ittas férfi. Danciu Gavrilă P. M. Viteazul 19. szám alatti lakos valószínűleg ittas állapotban mára virradólag összezőrdült Cristea Teodorică nevű nőismerősével. Az összecsapkozás hevében a magáról megfedkezett férfi tettelesen is bántalmazta a védetlen nőt. A síkoltásra a közelben őrszolgálatot teljesítő Bojan Joan rendőr közbelépett, de a felbőszült férfi a hatóság közegét is súlyosan inzultálta. Előállították a rendőrségre. Az éjszakai botrány ügyében a büntügyi osztály erélyes vizsgálatot indított.

— **Megkéselte ellenfelét.** Véres korszmai verekedés történt tegnap este a Marechal Foch uton. Szabó János Maiesi-telegen lakó fiatalember a Marechal Foch uton levő egyik korszában összeverekedett Kovács József Dunárii ucca 4 szám alatt lakó férfivel. A verekedés során Szabó kést rántott és Kovácsot balszemének táján súlyosan megsebesítette. A kiszállott dr. Florescu mentőorvos miután a verekedés áldozatát elsősegélyben részesítette, a sebészeti klinikára szállította, míg a verekedés színhelyére érkezett hatósági közegek a késelő fiatal embert őrizetbe vették.

Hirek

NAPTÁR. 1939. November 19, Vasárnap. Róm. kat. és Prot.: Erzsébet. Ort.: S. P. Audie, M. Varl. Izt.: 7 Kiszlev.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre 150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

KI A KÜLÖNB?

— A te feleséged mindenütt azt beszéli, hogy ő csinált embert belőled. Látszólag az enyém soha sem mond ilyet.

— Nem. Ő csak azt mondja, hogy ő a maga részéről megpróbált minden lehetőt veled...

IGAZA VAN

— Utálom azokat az embereket, akik a hátam mögött mindenfélét fecsegnek.

— Én is, — különösen a színházban.

— Ügyeletes gyógyszerárak. November 18. szombaton reggeltől november 25. szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot. Unicorn, Unirii-tér; Demeter, Motilor-ut; Somlea, Regele Ferdinand-ut; Palóczy, Marechal Foch-ut.

Bőrkabátot

méret után készít, javít és fest speciális módszerrel. Tisztelet részére az új előírás szerint dolgozunk. I. Hirsch, C. M. Foch 5. „Sorával” szemben.

— Értesítés. Értesítem a n. é. közönséget, hogy külföldi tanulmányutunkról hazaérkeztünk. Kolleganóm-mel, László Irmával november hó 19-én vasárnap este koszorú-est keretében bemutatjuk tánciskolánkban a világi kert arató két bomba táncujdonságot, a Horsey-Horsey-t és Bomps-A-Daisy-t. Wieder Olga táncmamája.

DIANA

petyhűtő izmalt, elcsigázott testét felfrissíti.

— Meg akarta fojtatni édesanyját az elvetemült fiú. Dési tudósítónk jelenti: Megdöbbentő eset történt a Dési közlekedési Csákgórból. Juca Constantin, csákgórból lakos régi haragot tartott fenn édesanyjával. Pár nappal ezelőtt egy éjjel belopódzott édesanyja házába, ahonnan a különböző ruhaneműket, élelmiszert és a házban levő pénzt összeszedte és el akarta vinni. Az édesanya kiabálni kezdett, amire Juca Constantin odaugrott édesanyjához és ütlegelni, majd fojtogatni kezdte. A szerencsétlen öregasszony segélykiáltásaira a szomszédok behatoltak a házba s kiementették a brutális fia kezeiből. A csákgórból csendőrség jegyzőkönyvet vett fel az esetről és azt beterjesztette a dési ügyészre.

Közzükségleti cikkek

árjegyzéke és bejelentési űrlapok beszerezhetők

BOROS

papírkereskedésében Cluj.

— Nyomora miatt megmérgezte magát. Bukarestből jelenti a Rador: A General Kisseleff uton tegnap eszméletlen férfit találtak. Kórházba szállították, ahol megállapították, személyazonosságát. Maruas Mezaxa Str. Poetas 2. szám alatti 38 éves lakos nyomora miatt megmérgezte magát. Állapota rendkívül súlyos.

A szeme miatt nem akarnak beengedni Kanadába egy volt kolozsvári újságíró

Rimóczy Jakab lakkereskedő vejének kálváriája

(BUDAPEST.) (Kolozsváron még bizonyára sokan emlékeznek Sas Lászlóra, aki az egyik napilapnak volt a segédszerkesztője. Később megházasodott, elvette Rimóczy Jakab ismert kolozsvári lakkereskedő leányát, akivel azután Budapestre költözött.

Sas László még a múlt évben kiutazott Magyarországról Angliába, azzal az elhatározással, hogy onnan majd Kanadába, amely ugyancsak brit fenhatóság alatt áll, megy tovább. Ezt a szándékát azonban furcsa okból, mindmáig nem tudta megvalósítani.

A kanadai hatóságok ugyanis a legszigorúbb feltételekhez kötik a letelepedést, amelyek között legelső helyen a tökéletes testi egészség szerepel. Sas Lászlót is alávetették az alapos vizsgálatnak és ekkor, legnagyobb meglepetésére, azon a címen, hogy a szemének valami baja van, megtagadták tőle a bevándorláshoz szükséges egész-

ségi bizonyítvány kiállítását.

Sas László, aki soha semmi rendelkezést a szemében nem érzett, sőt még csak szemüveget sem használt, érti a hatóságok megdöbbentését és a vizsgautasítás indokáról. Néhány napig leverten járkált London utcáin, mig nem elhatározta, hogy felkeresi a legkiválóbb londoni szemprofesszort. El is ment a leghíresebb specialista-hoz, aki konstataálta, hogy Sas László szemének az égvilágon semmi baja nincs. Erről azonnal bizonyítványt állított ki és Sas László most már boldogan sietett vissza az illetékes hatóságokhoz.

E pillanatban nem tudjuk, vajon az angol egészségügyi hatóság alávetette-e a magát a híres professzor diagnózisának és megnyitotta-e Kanada sorompóit a volt kolozsvári újságíró és családja előtt.

— Édességbe kevert méreggel ölte meg magát. Bukarestből jelenti a Rador: Súlyos állapotban szállították kórházba tegnap Alexas, Hipodrom-utcában lakó fiatal embert, aki édességbe kevert mérget evett. Az öngyilkost a legnagyobb orvosi erőfeszítés ellenére sem lehetett megmenteni. A rendőrség bevezette a vizsgálatot az öngyilkosság okának megállapítására.

— Köszönet azoknak, kik édesanyánk temetésén részvételükkel fájdalomukat enyhíteni igyekeztek. Lorán-család.

Elősegíti anyagcseréjét
megnyugtató a szívet

MATE-OMBO

a nemes délamerikai
MATE-TEA

— Katonai előkészítők megnyitó ünnepsége. A kolozsvári katonai előkészítők évnyitó ünnepsége nagy sikerrel zajlott le a városi sporttelepen, mely alkalommal az összes előkészítők, valamint a közhivatalok, az országőrszervezet és a hadsereg megbízottjai is megjelentek. Az ünnepség délelőtt 10 órakor vette kezdetét, mikor is Rosianu Alexandru őrnagy előkészítő parancsnok megadta jelentését Panescu Stelian alezredes megyei parancsnoknak, majd ez Saidac Alexandru ezredesnek. A jelentések után az ortodox egyház kiküldöttje, Belea lelkes tartotta meg szokásos egyházi szertartását, mely után rövid beszédet tartott, Öfelsége II. Károly királyt elítelve. A nemzeti himnusz a 18. század énekelt el. Ezután Panescu Stelian alezredes tartott nagyszabású beszédet, melyen többek között kiemelte, a katonai előkészítőknek az ország területén végzett értékes fásítási, hidépítési, utjavítási közmunkájukat. Beszéde végén dicsérrel emlékezett a katonai előkészítők fegyvermeztességéről. Az ünnepség befejeztével a katonai előkészítés alakulatok példás sorrendben elvonultak a parancsnokok előtt.

„IMIG“

zománcozott
és fekete főzőke-
mencét gyártja:
**GRÜNWALD
JAKAB**

Cluj, Calea Decebal 23. ♦ Kapható:
minden jobb vasútlejben

— Dr. Hirschler József emlékezete. A megboldogult dr. Hirschler József prelátus-plebános — a Marianum meg alapítója — halálának harmadik évfordulójáról kegyesen emlékezett meg az intézet vezetősége. November 17-én, pénteken reggel 8 órakor az intézet nagytermében gyászistentiszteletet tartottak. A szentmisét dr. Kende János tanár celebrálta és azon résztvettek a tanári kar, valamint az intézet növendékei.

MEGNYILT

Kolozsvár legjobb flekkenező helye, a „Grátar Special” Str. Dacia 2. szám alatt (Urania-palota közelében) Darvas István vezetése mellett, a közönség szíves pártfogását kérjük.

— Eloltották a lagunelai petróleum tüzet. Caracasból, Venezuela fővárosából jelenti a Rador: Azt a borzalmas tűzkatasztrófát, amely Lagunela petróleumtelepen keletkezett és borzalmas pusztítást végzett, emberfeletti erőfeszítéssel sikerült csak megfékezni illetve eloltani. A telepen lévő 1000 fából épített ház körül mindössze 11-et sikerült megmenteni.

— Al Caponet szabadlábra helyezték. Washingtonból jelenti a Rador: Al Caponet, a hírhedt banditát csütörtökön szabadlábra helyezték, miután büntetését kitöltötte. Al Caponet annakidején adócsalás miatt ítélték el.

HÖLGYEK FIGYELEM!

A DOLLY-KRÉM

hatása az arcra felülmúlhatatlan.
Próbálja meggyőződéssel. Lerakat:
EMKE DROGÉRIÁBAN.

Rádió

NOVEMBER 19. VASÁRNAP.

BUCURESTI. 9: Hanglemezek, ritmikus torna, orvosi és háztartási tanácsadó. 9.45: Istentisztelet, gyermekeknek, felnőtteknek. 11.30: Szinfonikus hangverseny. 12: Pontos időjelzés, időjárás és vízállás-jelentés. 13: Hírek. 13.10: Dinicu zenekara. 17.15: Munka és öröm szervezet órája. 18.15: Katonazene. 19: Felolvasás. 19.15: Dalok. 19.50: Hírek. 20: Hírek. 20.15: XIX. századi zene lemezek. 21: Előadás. 21.15: XVII. századi zene lemezek. 22.30: Hírek, majd hírek magyar nyelven. 22.50: Tánclémezek.

BUDAPEST I. 9: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: Unit. istentisztelet. 12: Egyházi ének. 13.30: Zenekar. 14.45: Hírek. 15: Hanglemezek. 16: Előadás. 16.45: Dalok. 17.15: Lemezek. 17.30: Előadás. 18.15: Cigányzene. 19: Előadás. 19.30: Szalonzene. 20.15: Hírek. 20.25: Nyirő József elbeszélése. 20.45: Zongoraverseny. 21.15: Sporteredmények. 21.25: Erzsébet est. 22.40: Hírek. 23.05: Tánclémezek. 24: Hírek. 24.20: Cigányzene. 1.05: Hírek

BUNDÁT? SZÖRMÉT?

MODERN KIVITELBEN
OLCSÓ ÁRBAN CSAK

WEISZ ERNO

SZÜCSNÉL, CLUJ, CAL.
REG. FERDINAND 12.

Próbavágás

elrendelését kéri a
mészárosok a dísznó-
hus árának megállapítására

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A kolozsvári husiparosok gazdasági érdekképviselői, a Mészárosok Szövetsége tegnap emlékiratot terjesztett a királyi helytartóság elé, amelyben részletesen ismertette azokat a sérelmeket, amelyek a mészárosokat a husárak megállapítása körül érték. Adatokat sorakoztattak fel, amelyben kimutatták, hogy a jelenlegi árak mellett nem tudják kiszolgálni vevőiket ráfizetés nélkül. Hogy erről meggyőződést nyerhessen a város vezetősége, arra kérték az emlékiratban a királyi helytartóságot, hogy rendeljen el próbavágást, amelynek eredménye a mészárosokat igazolni fogja. Ha azonban a próbavágás nem járna kiellégítő eredménnyel, úgy javasolják, hogy az árakat tegyék szabaddá, mert a szabad versenyben egészséges árkialakulás remélhető.

Amíg a mészárosok a királyi helytartóság közbenjárását kéri az árak felülvizsgálására, addig dr. Bornemisa Sebastian polgármester a vidéki vásárokat járja, hogy személyes tapasztalatok alapján győződjék meg a piaci ártartományokról. A polgármester komoly formában foglalkozik azzal a gondolat tal, hogy hatósági husméréseket állít fel, hogy ezzel ellensúlyozza a magánkereskedelem esetleges túllapadásait. Hír szerint a jövő héten már felállítanak a hatósági husméréseket és erre a célra megfelelő mennyiségű sertést vásárol a város, s így akarja a fogyasztók husellátását biztosítani.

Két napig Bukarestben időzött a husárak tanulmányozására dr. László Tibor vágóhídi igazgató is, akinek megállapításai szerint a fővárosban sokkal magasabbak a husárak, mint Kolozsváron. Egy kiló zsír 50 lej, egy kiló karaj, amely Kolozsváron körülbelül egyenlő árbam van a szalonnával 70 lej a fővárosi mészárszékekben.

A husfronton egyelőre tehát bizonytalan helyzet uralkodik. Tenni kellene valamit, ami a hus olcsóbbítását eredményezné. A város vezetősége jó példával elő járhatna azzal, hogy az indokolatlanul magas vágóhídi illetékeket leszállítaná.

— AMERIKÁBAN DISZEBÉDET ADTAK ROMÁNIA TISZTELETÉRE. New Yorkból jelenti a Rador: A Forreigne Commerce Club, amely a newyorki tengerészeti társaság képviselőjét látja el, az Astoria szállodában diszébédet adott Románia tiszteletére. Andrei Popovici, Románia amerikai főkonzulja ünnepi beszédben hangsúlyozta azt a nagyszabású előrehaladást, amelyet Románia II. Károly király Öfelségének bölcs intézkedései következtében elért és amelynek egyik megnyilvánulása Románia és Amerika kereskedelmi kapcsolatainak kimélyülése. Románia kivitele Amerikába állandó fejlődést mutat és egyensúlyban van az Amerikából való behozattal. Alvin Hollet, a villamos mérnökök egyesületének elnöke beszédében Románia semlegességének fontosságát méltatta, valamint azt az értéket, mit a kereskedelem és az ipar a béke javára jelent. A Románia ünnepére rendezett diszébédről részletes beszámolót közöltek a New York Tribune és a Journal of Commerce című lapok.

Szoros együttműködés- ben az angol-francia legfőbb haditanács

(LONDON.) (Rador.) Pénteken délután a következő hivatalos jelentést adták ki: „A legfőbb haditanács Londonban ülést tartott, amelyen Franciaország részéről Daladier miniszterelnök, Gamelin tábornok, Darlan admirális és Vuillemin légi tábornok vettek részt, míg Anglia képviselőiben Chamberlain miniszterelnök, Kingsley Wood légügyi miniszter és lord Chatfield miniszter. A legfőbb haditanács részletesen megvizsgálta a katonai helyzetet és megállapodott azokban a módszerekben, amelyek biztosítják a francia és angol haderők összehangozását és eredményes együttműködését.“ A tanács ülése 3 óra hosszat tartott. A távozó francia delegátusokat, akik repülőgépen tértek vissza Párisba, a közönség meleg ünnepségen részesítette.

A legfőbb nemzetvédelmi tanács ülése után Chamberlain és Daladier miniszterelnökök a következő együttes nyilatkozatot hozták nyilvánosságra:

— A francia és angol kormányok felhasználva a közelmúlt években szerzett tapasztalataikat, már a háború kitörésekor elhatározták, hogy a két állam gazdasági erejét egyesítik, ami a háború kitörése után azonnal meg is történt. Azokat a határozatokat, amelyeket a legfőbb nemzetvédelmi tanács legutóbbi ülésén hoztak, Daladier és Chamberlain miniszterelnökök gyakorlatilag azonnal meg is valósítottak s így módon a két ország között közös együttműködés jött létre a repülésügy, a felfegyverkezés, a petrolleummal való ellátás, a tengeri szállítás és a gazdasági háború kérdésében, felhasználva a közös cél javára mindkét ország gazdasági erőforrásait, nyersanyag készletét, termelési eszközeit, tengerészeti tonnatartalmát és együtt valósították meg azt a behozatali is, amelyet a körülmények tettek szükségessé. A mostani ülésen a két ország vezetői kidolgozták a közös behozatali munkatervet, amely lehetővé teszi, hogy a vásárlásoknál az egymás közötti versenyt kizárják. A munkaterv gyakorlati végrehajtására, tehát az importárak külföldi megvásárlására közös angol-francia bizottság kapott megbízást.

ANGLIÁNAK NAPI KÉT-MILLIÓ FONTJÁBA KERÜL A HÁBORÚ

(LONDON.) (Dunaposta.) Hivatalos megállapítás szerint a háború eddig Angliának 160 millió fontjába került — csak a nyersanyagok és a hadsereg élelmezését számítva. A háború 76 napja tart, Anglia napi háborús költsége tehát közel napi 2 millió font.

ANGLIA A SPANYOL VIZEKRE IS KITERJESZTETTE A HÁBORÚT

(ALGECIRAS.) (DNB) A brit admirális egyik hadigőzőse Algeciras közelében, tehát spanyol felségvízen feltartóztatta és átvizsgálta a „Skandinávia“ svéd hajót, majd Gibraltárba kísérte, miután az az áruakomány között dugárut is vitt magával. A spanyol lapok emiatt hevesen tiltakoznak és követelik a kormánytól, hogy azonnal lépjen közbe és interveniáljon a brit kormánynál a jogtalan eljárás miatt.

ROOSEVELT ÉS A FINN-KÉRDÉS

(WASHINGTON.) (Rador.) Roosevelt, az Északamerikai Egyesült Államok elnöke személyes tanácsadóinak értekezletén a következő szennzációs kijelentést tette:

— Semmi nem igaz abból, mintha Finnország ridegebb magatartást tanúsított és elutasított álláspontot helyezett volna a Szovjettal szemben, miután Amerika részéről gazdasági és

pénzügyi segítség nyújtására kapott biztosítékot. Amerika nem ígért ilyen segítséget Finnországnak ilyen célzattal, hanem két hónappal ezelőtt kölcsönt kapott Amerikában a finnországi vasutak kibővítésének céljaira. Ezt a kölcsönt is azonban nem az államtól, hanem a newyorki pénzintézetektől kapta Finnország, amelynek joga van — éppen úgy, mint bármely más államnak — kölcsönt felvenni bármely banktól.

MI TÖRTÉNT A CSEH-MORVA TERÜLETEN?

(BERLIN.) (Rador.) A DNB jelenti a következőket: Azokkal a külföldi hírekkel szemben, amelyek arról számoltak be, hogy a protektorátus alatt levő Cseh- és Morvaországban zavargások volnának, illetékes helyen a külföldi sajtó képviselőinek jelenlétében megállapították: Szükségessége mutatkozott annak, hogy a cseh kormány rendszabályokat fogadatosítson bizonyos körök ellen, amelyek megkísérelték a belső zavarkeltést. Ezeknek az elemeknek a tevékenysége azonban jelentőség nélküli. Benes személyes hi-

„Csak a fegyverek hozhatják meg a döntést“ : : .

(BERLIN.) (Rador.) A DNB jelenti a következőket: A Hamburger Fremdenblatt berlini tudósítója felhívja a figyelmet arra, hogy a belga-holland békekötvetitési javaslat sikertelensége után a háború olyan szakaszhoz érkezett, amelyben csak a fegyverek és a győzelem hozhatják meg a végső döntést. A tárgyalások ideje a Harmadik Birodalom részére lejárt, miután az angol és francia válasz összeesküvést tartalmaz Németország felségjoga, területi állománya és biztonsága ellen. Kétségtelen — folytatja fejtegetéseit a német lap — hogy a nyugati nagyhatalmak valami csodára várnak, amely lehetővé teszi részükre, hogy uralmi tulsúlyukat a német népre is kiterjesszék, mert másképp elképzelhetetlen, hogy Angliában és Franciaországban még mindig legyenek olyan körök, amelyek Németország külügy-miniszterének a belga és holland követek részére adott válasza után új javaslatot várnak a német kormány részéről. A lap hangsúlyozza, hogy Németország azok után, hogy az angol miniszterelnök kijelentette álláspontját, Hore Belisha megkísérelte, hogy a német békejavaslat meghiusulása miatti felelősséget elhárítsa Angliáról, majd később Chamberlain is kijelentette, hogy Anglia tüzetesen megvizsgál minden német javaslatot,

veinek tevékenységéről van szó, amely mozgalom azonban éppen úgy, mint Benes tevékenysége, teljesen sikertelen maradt.

(PRÁGA.) (Dunaposta.) Csütörtökön 300 cseh tüntető összeült a rendőrséggel. A cseh rendőrök gumibotjaikat használták. A német hatóságok kijelentették, hogy kizárólag cseh belső kérdésről van szó és így beavatkozásukra nem volt szükség. A cseh lapok felhívták a figyelmet arra, hogy a védnökség alatt levő cseh-morva területen a német birodalmi rendtörvények vannak érvényben, ha tehát valakit a védnökség területén, vagy a hadműveletek során a cseh légió tagjaként tartóztatnak le, azt a német katonai bíróság elé állítják és magatartásának büntetése: golyó általi halál.

AGYONLÖTTEK KILENC TÜNTETŐT PRÁGÁBAN

(BUDAPEST.) (Rador.) A Magyar Nemzet című lap zürichi jelentés alapján azt írja, hogy a prágai zavargások következtében a prágai cseh főiskolát három évre bezárták. A rendzavarók és a súlyos uccai kilengésekben résztvevő diákok közül kilencet agyonlőttek. Sok tüntetőt letartóztattak. Hivatalos helyen hangsúlyozzák, hogy szükség volt az erőyes rendszabályok alkalmazására, mert kétségtelen megállapítást nyert, hogy Benes hívei felakarták borítani a belső rendet és nyugalmat.

de közben elfelejtkeztek a francia jegyzékről és Chamberlain október 12-iki beszédéről, amelynek célkitűzései azonosak. Ilyen előzmények után érthetően volt Attlee őrnagynak, a munkáspárt parlamenti csoportja elnökének az a kívánsága: szegezzék le pontosan és részletesen az angol béke céljait. Figyelembe véve Chamberlain, Halifax, Eden, Winston Churchill és Reynaud francia pénzügyminiszter beszédeit, Németországban csak megerősödött az a meggyőződés, hogy Angliával, amíg azt ilyen emberek, ilyen mentalitással vezetik, teljesen lehetetlen békét kötni és éppen ezért teljesen sikertelenné ítélte a semleges államok békekötvetitési törekvéseit is.

(STOCKHOLM.) (Dunaposta.) A Svenska Tageblad azt írja, hogy a jelenlegi nyugalmi helyzet csak a fegyveres vihar előszele. Németország arra törekszik, hogy Anglia részére lehetetlenné tegye, hogy a semleges államokból importszükségletét fedezze és az Osló-államok felé való utját elzárja. Az északi államok részéről kész öngyilkosságnak volna a német törekvések támogatása. Ezek az államok számolnak azzal, hogy a keleti tengeren fokozódni fog a háború, amely elsősorban Svédország faexportját fenyegeti.

Szerencsés véletlen mentette meg Bernát hollandi herceget a súlyos gépkocsi balesettől

(AMSZTERDAM.) (Dunaposta.) Bernát herceg, a trónörökös férje, különös szerencsével menekült meg egy súlyos gépkocsiszerencsétlenségből. A herceg gépkocsin robogott a német határ felé, hogy találkozzék a határon levő holland csapatok fölött szemlét tartó trónörökösével. Utközben a herceg kiszállt a gépkocsiból, amelyet a sofőr nagy sebességgel vezetett tovább. Néhány perc múlva a gépkocsi összeütközött a nagy sebességgel szembejövő katonai gépkocsival. Annak az autónak a sofőre, amelyben Bernát herceg ült, életveszélyesen megsebesült, míg a már korábban kiszállt hercegnek természetesen semmi baja sem történt. Bernát herceget már harmadik ízben veszélyeztette autóbaleset. Egyszer Hágában vitte neki gépkocsiját egy kapubejáratnak, amelynek következtében autója felborult és a herceg súlyosan megsebesült. Másod ízben Párisban volt ugyancsak könnyen végzetessé válható balesete. Míg most harmadik ízben megint a véletlen mulott, hogy megmenekült a súlyosabb következményektől.

Beiktatták a Tengertartomány új királyi helytartóját. Constantából jelenti a Rador: Lelkes ünnepség keretében és Ottescu miniszter jelenlétében ment végbe tegnap Traian Grigorescu tábornok, a tengeri tartomány királyi helytartójának ünnepélyes beiktatása.

„MÉG NEM IDŐSZERŰ“ (BUDAPEST.) (Dunaposta.) A Pesti Hírlap mai száma nyilatkozatot közöl dr. Macsek jugoszláv miniszterelnöktől. Macsek kijelentette, hogy a szerb-horvát kérdés megnyugtató rendezése megszilárdította Jugoszlávia helyzetét a Balkánon és Középeurópában, lehetővé téve részére, hogy a gazdasági és ezzel együtt a politikai kapcsolatok is megszilárdítsa a szomszédos államokkal: Magyarországgal, Bulgáriával és Romániával is. Macsek kijelentette azt is, hogy Jugoszlávia továbbra is a legszigorúbb semlegességet kívánja fenntartani. Ezt megkönnyíti és lehetővé teszi Olaszország magatartása is, mert ez a nagyhatalom is semlegességének szigorú megővására törekszik. A Balkán-államok blokkjának megvalósítása azonban — Macsek szerint — ennek ellenére is még nem időszerű.

KÖZMUNKAKÉNYSZER A MEGSZÁLLOTT LENGYEL TERÜLETEKEN

(BERLIN.) (Dunaposta.) A megszállt lengyel területeken a német hatóságok életbe léptették az általános munkakötelezettséget, amely a területeken minden munkaképes egyénre — férfire és nőre — kiterjed. A rendelettel kapcsolatosan dr. Franck fő-kormánybiztos kiáltványban tudatta a lengyel lakossággal, hogy most már alkalma lesz a lengyel területek lakosságának annak a munkának az áldásában részesülni, amelyet két évtizede elhanyagoltak.

Ma döntenek Max Auschnitt szanatóriumába való utalási kéréséről

(BUCURESTI.) (Rador.) A Max Auschnitt ellen folytatott vizsgálatot tegnap az eddigi erővel folytatták. Az ügyészség áttanulmányozta azokat az okmányokat és levelezést, amelyek a legutóbbi házkutatások során a hatóságok kezére jutottak. A vizsgálóbíró hosszú kihallgatásnak vetette alá Laurian Arnoldot, a Titan, Nadrag, Calan művek pénzügyi igazgatóját. Az ügyészség különben Max Auschnittnak szanatóriumába való beutalási kérése felett ma fog dönteni.

KÜLFÖLDI ÁLLAMPOLGÁROK FIGYELMÉBE! A kolozsvári rendőrség közbiztonsági hivatala utoljára szólítja fel a Kolozsvár területén lakó összes idegen állampolgárokat, hogy 24 órán belül a szükséges okmányaikat haladéktalanul szolgáltatassák be.

— Ügyvédi hír. Dr. Lampel Ödön irodáját áthelyezte Str. N. Jorga 12. sz. alá. Telefon: 15-54.

— Házassági hír. Kozmám Magdus Huedin és Végh János Jenő Cluj, f. hó 19-én, vasárnap d. u. 4 órakor tartják esküvőjüket a huedini róm. kath. templomban.

— Reményik Sándor és Mécs László megkapták Budapest „Arany János“-érmét. Budapestről jelenti a Dunaposta: Ünnepélyes keretek között nyújtották át Budapest székesfőváros „Arany János“-érmét Reményik Sándornak, a kiváló erdélyi költőnek, valamint Mécs Lászlónak, a felvidéki lánglélkű pap-költőnek. A két kiváló költőt Morvay alpolgármester üdvözölte lelkes szavakkal kitüntetésük alkalmából.

— Csak a hadfelszerelési minisztérium fogadhat el hadfelszerelési célokra adományokat. Bucurestiből jelenti a Rador: A visszaélések megakadályozására, illetve elkerülése végett a nemzetvédelmi minisztérium elhatározta, hogy a jövőben hadfelszerelési célokra adományokat csak a hadfelszerelésügyi minisztérium fogadhat el.

— Leégett a szolnoki vattagyár. Budapestről jelenti a Dunaposta: Szolnokon a Rákosi-féle vattagyárban tűz pusztított, amely megsemmisítette az egész gyárpéületet, a nyers- és készanyagot együtt. A tűz az egyik gép csapágyának kigyulladásából keletkezett. Az anyagi kár 300.000 pengő.

Nyomatott a MAYER könyvnyomda körforgóján.

SZINES HIRADÓ

(BUDAPEST.) Talán kevesen tudják, hogy a világon másfélmillió törpe él. A legtöbb Magyarországon. Érdekes, hogy sem szellemileg, sem testi-
leg a törpék nem állanak a normális emberek mögött. Vannak közöttük tudósok, művészek, orvosok, ügyvédek, írók, akrobaták, földművesek, operaénekesnők, kiváló iparosok. Például a világhírű Patti Adelina operaénekesnő is törpe. Egy balatonparti községben él egy törpe földműves, akinek olyan ereje van, hogy másfél mázsás gabonaszákot a fogaival fel-emel és két mázsát minden megerőltetés nélkül cipel a vállán. A törpék több dolgot sérelmeznek, így, hogy közlekedési eszközökön, bár csak fél helyet foglalnak el, teljes tarifát fizetnek, a vendéglőkben egész menüt kell kifizetniük és bizony gyakran előfordul, hogy olyan helyeken, ahol sorban kell állni az embereknek, durvább lelkű embertársaik eléjük ugarnak. Ilyen és ehhez hasonló sérelmeik kiküszöbölésére most kongresszust hívnak össze Newyorkban. A kongresszus ötlete Magyarországról indult ki és a terv szerint a nemzetközi törpeszervezet központja is Budapestben alakul meg. Itt építenék fel agkori menhelyüket, saját kórházukat, szanatóriumukat, nemzetközi jogvédő irodájukat. A kongresszus egyik pontja lesz, hogy megtiltják a törpék és az óriások közötti házasságot, s követelni fogják a kötelező orvosi vizsgálat elrendelését a törpe házastársak között.

A magyar főváros egy színnel lett szegényebb: meghalt Magyar Árpád plakátproféta. Éveken keresztül róta Pest uccáit és a hirdetőoszlopok plakátjaira a következő verssorokat írta: „Vesszen a technokrácia (a műszak uralma), Éljen a homokrácia (az emberek uralma). Magyar Árpád, próféta.” Teleirt minden plakátot, üzenetet küldött az emberiségnek, a fővárosban alig volt egy oszlop Magyar Árpád vissza-visszatérő jelmondata nélkül: „Mindegy, hogy ki a próféta, Mózes avagy Mohamed, Nem fontos, ha imádkozol, A kalapot fel vagy levedd.” Magyar Árpád egy butorított szobában, elhagyottan halt meg.

Budapest kereskedői érdekes kíváncsisággal lépnek az illetékes hatóságok elé. Nap-nap után fordul elő, hogy a rendőrhatalóságok zárórakihágás címén kisebb-nagyobb büntetéssel sújtják a főváros kereskedőit. A kereskedők most abból az elgondolásból kiindulva, hogy a zárórakihágás nem teljesen az ök bűnük, mert elgtöbbször a vevők erőszakoskodása miatt kell tovább kiszolgáltatniuk és nyitvatartaniuk — ha csak nem akarják későn bevásárló vevőiket megsérteni és ezzel elveszíteni — most azzal a kéréssel fordultak az illetékesekhez, hogy ne csak őket, hanem a vevőket is büntessék meg, ha záróra után az üzletben találják őket. Hogy honorálják-e majd a kereskedők kíváncsiságát, azt nem tudjuk, de tény, hogy mindenki igyekeznék korábban bevásárolni.

Szeptember 3-ikán, néhány perccel a mostani háború kitörése után, Anglia egyik grófságában egy újszülöttet Winston, Anthony, Routledge nevre kereszteltek, ismert angol államférfiak keresztnevére. A három név kezdőbetűiből WAR szó tevődik össze, ami angolul háborút jelent.

Magyarország első, vizsgázott molnárségéje egy gyermekpedagógusnőből lett urileány. Eredeti foglalkozásából nem tudott megélni és így válasszotta ezt a pályát.

A budapesti főkapitánysághoz kedves levél érkezett:

Lehet-e gyógyítani a rákot?

(BUDAPEST.) Budapest tisztifőorvosának legutóbbi egészségügyi jelentéséből kitűnik, hogy a rákhalálozások száma Budapesten ismét emelkedett. Ez a titokzatos betegség, melynek kórokozóját még ma sem tudják megtalálni, úgy látszik, nem csökkenő erővel terjed az emberiség között és végzi romboló munkáját. A világ minden kultúrállamában vannak rákkutató intézetek, óriási összegeket költenek évente a betegség tanulmányozására, de minden erőfeszítés, hogy a rák keletkezésének okait kifizűkessék, eddig eredménytelen maradt.

A budapesti rák-kórházban tettünk látogatást, hogy megtekintsük ennek a magasszintvonalu intézetnek fegyvertárát, mellyel a rák elleni harcot folytatják.

A Bakács-téri kórházban látható rádium- és röntgengépek, eszményi precizitásukkal, mechanizmusukkal, valóságos csodái a tudománynak. A laikus lélegzete szinte eláll, mikor a finomművi gyógygépeket működésben látja. Ezek a gépek roppant nagy összegbe kerültek, de nincs az az áldozatkészség, amit meg nem érdemelnének. A gépeken kívül a ragyogó betegszobák, műtők, különleges betegvizsgálószobák és a legfontosabb, a legféltettebb titok: a kórház rádiumkészlete. Emberi ésszel szinte fel sem fogható misztikum ez a rádium. A készlet, négy kis ólomkazettában van elhelyezve, egy hatalmas Wertheim-szekrényben, melynek oldalfalai szintén ólomból vannak. Hogy meg ne szökjön a rádium, hogy illetéktelen helyre ne kerüljön a misztikus erő. Az ólomfalakon nem tud átsugározni nem tehet kárt senkiben, nem ölhet, nem pusztíthat. Mert a rádium, ha nem vezetik szakavatott kezek, éppen úgy pusztít, mint amilyen gyógyító áldás akkor, ha avatott kezek irányítják. A szoba, melyben a kazetákat rejtő ólomfalú szekrény áll, kicsi, nem emberi tartózkodásra való hely és falai szintén ólombetéttel vannak ellátva. A rádium tehát háromszoros ólomfedezékben pihen. hogy friss energiával álljon mindenkor a betegek rendelkezésére.

HOGY TÖRTÉNIK A RÁDIUMKEZELÉS

Az ólomkazettákban összesen 4734 milligramm rádium van elhelyezve, melynek ára több, mint 800 ezer pengőt tett ki. Azt a rádiumkészletet, melyet Brüsszelben vettek, milligrammonként 35 dollárért, külön erre a célra bérlet vasúti kocsiában szállították Pestre. Nem azért, mintha az egész készlet nem fért volna el egy gyűszűcskében, hanem a veszélyessége miatt. Félméteres vastagságú ólomkamrában volt elhelyezve a rádium a vagon közepén, igen komplikált csomagolásban és a vagon oldalára is kiírták különböző nyelveken: „vigyázat, veszedelemes szállítmány”. A frissen kibányászott rádium körülbelül 1580 év alatt veszt el kisugárzási képességének a felét, ami azt jelenti, hogy Budapest, a jelenlegi rádiumkészlettel, több, mint három-ezer évig van ellátva.

A rádiummal való gyógykezelés, illetve a rádiumbesugárzás kétféle módon történik. „Rádiumbombázással” és tüzeléssel. A „rádiumágyu” egy nagyjából reflektorhoz hasonlít, ebbe helyezik a rádiumot, s bombázásszerű sugárkilövésekkel ostromolják a rejtett rákdaganatot. A látható, tehát nem belül, hanem a test

felszínén levő daganatot „tüzeléssel” gyógyítják. A rádiumot nagyjából, varrótű-szerű tűbe helyezik, s körül-tüzelik vele a daganatot. A rádium-kisugárzás elpusztítja a beteg sejteket, a burjánzásokat, az egészséges sejteket azonban nem sérti. Feltéve, ha a kezelést megfelelő szaktudással végzik. A tulajdolás ugyanis szétrombolná az egészséges sejteket is. A kezelést nem lehet egy bizonyos „séma” szerint végezni, mert az adagolás egyénenként más és más. A rádiológus feladata megállapítani azt az adagolást, mely a beteget meggyógyítja anélkül, hogy az egészséges sejtekben kárt okozna. Még az is fontos, hogy az egyes betegeknek milyen távolságból adják a besugárzást. Ezt az intézet fizikusai számítják ki és állapítják meg. A rádiummal való bánásmód nagy szaktudást, óvatosságot és gyakorlatot igényel. A beteget tehát nemcsak a rádium gyógyítja, hanem az orvos is, aki ismeri a beteg szervezetet, annak ellenálló képességét.

MI VOLTAKÉPPEN A RÁK?

A rákos daganat azt jelenti, hogy egy bizonyos mennyiségű sejt kikapcsolódik a közösségből, önálló életet kezd. Ezáltal — elszigetelve a többi sejtől — egyre nő, burjánzik, halmozódik. Ezalatt hovatovább, szét-esik, egyes részei a vérkeringésbe jutnak, megfészkelnek a szervezet különböző részeiben, ahol újra burjánzanak, új daganatot hoznak létre. Ezt az állapotot nevezik a rák „áttételeknek”, amely már veszélyes periódus. Veszélyes pedig azért, mert a keletkezett daganat bizonyos szervekre nyomást gyakorol, s annak életműködését megátalja. Másodszor azért veszélyes, mert szétesése által — ott, ahol szétesik — roncsolja a szervezetet és harmadszor azért veszélyes, mert halálos mérget termel, mellyel elárasztja és megmérgezi a szervezetet.

A rákeseteknél nagy fontossággal bír a szervezet ellenálló képessége. Ezt az is igazolja, hogy a rákos megbetegedések legnagyobb százaléka abban a korban lép fel, mikor a szervezet ruganyossága veszt erejéből, vagyis negyven éven felül. De tudni kell, hogy a rákos daganat nem fáj.

MI IDÉZI ELŐ A RÁKOT?

A kór fejlődésének teljes megismerése, mint mondtuk, mindeztideig sajnos, nem sikerült. Az utolsó két évtized azonban már több oldalról megerősített vizsgálat igen nagy tömegét termelte ki. Valószínű, hogy az ép sejtek rákossá válását nem egy, hanem több összefüggő körülmény idézi elő. Ezen tényezőknek külső csoportját többé-kevésbé ismeri ma már a tudomány. A külső — rákelő — idéző — tényezők között első helyen áll az ugynevezett „ingerhatás”. Ilyen ingerhatások rákos képződésekkel idézhetnek elő, így a sugárzások is. Ugyanazok a sugarak: röntgen, rádium, melyekkel ma a rákot gyógyítják, ha bár parányi mennyiségben, de sokáig hatnak a bőr bizonyos pontjára, rákos megbetegedéseket hoznak létre. A napsugár, egyéb ártalommal együtt szintén oly elváltozást idézhet elő a bőrön, mint a rádióaktív sugarak. Az ebből származó rák, rendszeren az öreg korral beköszöntő bőrsorvashusz év is lehet.

A különböző vegyi ingerek ugyan-csak idézhetnek elő rákos megbetegedéseket. Angliában még ma is ismeretes a „kéményseprőrák”, a parafinzonyos ásványi olajokkal foglalkozó elverem. Válaszoly a zonnal tisztelek és szerusz.

Halász Lajos Második elemista Budapest Francija ut 46 1 emelet Kardot Pistolyt Küldjél gorsan.

A Zrinyi-uccai épületben kézzől-kézre jár a mulatságos irás. Már meg is üzenték neki, hogy először tanuljon jól és aztán majd lehet belőle Rendőr Mester...

ABEL OLGA.

munkások rákja. A pamutfonógépek munkásai is megkapják Angliában a rákot. Más országokban ilyesmi nem fordul elő. Kiderült, hogy Angliában a gépek kenésére palásközvetkekből nyert ásványolajat használnak. A kátrányból készült anilinfesték is idéz elő rákos megbetegedést.

A nyelöcső, gyomor- és vastagbél rákja férfinnél, az összes rákesetek kétharmadát jelenti. Feltűnő, hogy a nyelöcső rákja rákja férfiakon ötször, Japánban tízszer gyakoribb, mint nőknél. Ennek az a magyarázata, hogy a férfiak pipások, alkoholisták, miáltal ezen szervük állandó ingerhatások alatt állanak. Egyébként nők és férfiak, egyenlő arányban szenvednek rákbetegségben és a halálesetek százalékaránya is majdnem teljesen egyenlő.

Orvosi jelszó: Elpusztítani minél előbb a keletkezett daganatot, akkor is, ha csak egyszerű szemölcs formájában jelentkezik. Ez a legfontosabb. A daganat kiirtása, akár operatív, akár rádiumkezeléssel, véglegesen megszüntetheti a betegséget. A rákot tehát megfelelő kezeléssel lehet gyógyítani. (n. d.)

A szultán, az orvos és a hárem gyöngye

A török közoktatásügyi miniszter rendelete értelmében ma vonult nyugalmába dr. Arma orvosprofesszor. Az orvostanár többek között arról is híres volt, hogy ő volt Abdul Medzsidsnek, az utolsó szultánnak az utolsó udvari orvosa.

Ezzel kapcsolatban felelevenítik, hogy a szultán egy ízben késő éjszaka sürgősen magához hívatta.

— Képzeld — szólt hozzá öfelsége — az én drága Fatimém súlyosan megbetegedett.

Fatime a hárem „gyöngye” volt. Az öreg szultán bolondulásig imádta ezt a fiatal, 18 éves leányt.

— Mi baja tulajdonképpen, felséges uram? — kérdezte az orvos.

— A hasán barna foltok keletkeztek — válaszolt a szultán — s ezenkívül rendkívül magas láza is van.

Az orvos néhány pillanatig gondolkodott s aztán így szólt:

— Hát majd meg fogom vizsgálni s akkor meglátjuk...

A szultán felugrott s ökölbe szorított kézzel rohant az orvos felé:

— Mit te meg akarod vizsgálni az én kincsemet?... Te örtült vagy... Holnap reggel felakasztatlak.

Öfelsége háromszor tapsolt és a fő-eunuch belépett a terembe. Rendkívül okos ember volt. Lecsillapította a szultán haragját s a következő megoldást ajánlotta:

— Leterítjük az odaliskot egy lepedővel s csak testének azt a részét hagyjuk szabadon, ahol a barna folt látható. Az orvos fejére pedig egy kendőt illesztünk úgy, hogy csak az egyik szemével is csak a barna foltot láthassa.

Szóról-szóra ig y történt.

— Persze — mesélte jóval később az orvosprofesszor — semmit sem tudtam megállapítani. Az odaliskot kole-rában betegedett meg s nyomorultul halt meg.

— A tölgybe csap leggyakrabban a villám. Dark angol egyetemi tanár, a londoni növénytan intézet vezetője, statisztikát készített a legutóbbi évtizedek villámcsapásairól. Számadataink tanúsága szerint a legtöbb villámcsapás a tölgyet éri, utána a hársat, a piniát, a nyárfát, a fűzet és akórist. Nyír- és bükkfába egyszer sem csapott be a villám. Amerikában, az ilfordi kórházban vizsgálták meg azt a problémát, hogy miért vonzzák bizonyos emberek jobban a villámot, mint mások. Ezt azért vizsgálták meg, mert Ilfordban egy borzalmas erejű villámcsapás hét embert, akik egy csomóban állottak, agyonstított. Társaságukban még több ember volt, akiket egyáltalán nem érintett a villám, noha több fámtárgy is volt a ruházataikban.

Apróhirdetések

APRÓHÍRDETÉSI ARAINK: Szavanként 2 lej, vastagabb betűkkel 3 és 4 lej, első szó 3 lej. Állást keresőknek első szó 2 lej, többi 1 lej. Jelzés /és címmelküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Csak portóztott jelzés leveleket továbbítunk és csak válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett veszünk fel. Támpéldányt nem adunk. Hivatalos óra reggel 8-tól este 7-ig. Hirdetéseket aznapki megjelenésre csak délelőtti 10 óráig veszünk fel.

VILLANYONDOLÁS külföldi módszerrel és szerekkel. Csak párolva és nem kiszáritva. 14 perc alatt előállítva, a haj fényt és hullámot kap. Nyolc havi garancia. Már csak 150 lejűl. Reg. Ferdinand 30. Hölgyfodrászszalon. (2919)

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszereket, brilláns és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyvekre kiszolgálók. Rosner ékszerész Cluj, Cal. Regele Ferdinand 114. (T2683)

INGYEN nem, de hihetetlenül olcsón vásárolhat finom férfiruha és kabát szöveteiket, készfahérműt, kötöttáru, maradékokat Finkelsteinnál. Str. Stroescu 3. rd varban, Urania mozi hátmögött. (2977)

SCHIMBASLOVAK Háraknál kaphatók. Str. Băii Simeseni, Telefon: 36-23. (2935)

MARDEKOKAT továbbra is régi árakban árusítjuk. Kabát, ruhaszövet mardekók legolcsóbban. Str. Măloasă 19. Samuel, Regal kávéház mögött. (7586)

KÁPOSZTÁS hordók eladó. Str. Kogălniceanu 8. (2989)

DIŐBÉL 58, krumpli mázsája 280, paprikás szalonna és császárhús 68 lej csak „Dietica“-ban. M. Foch 55. (7713)

ÓCSKARUHÁKÉRT legtöbbet fizetünk. Str. Memorandului 4. (7724)

ÓCSKA holmikat, vas- és rézhulladékokat veszek. Cim a kiadóban. (7708)

KITÜNŐ márkájú, jókarban lévő pianonót keresek megvételre. Cim a kiadóban. (7738)

Szép női és gyermekcipőket a legolcsóbban csak a

„POPULAR“-ban

vásárolhat.
Calea Regele Ferd. No. 10. Az udvarban.

MODERN komplett háló eladó. Strada Vasile Alexandri 10. (7750)

ELADÓ majdnem új állapotban lévő gyermekkosci, modern súlyszűrés sötétlők. Cal. Reg. Ferdinand 14 I. em. hál. (7753)

FÉRIFUNDA, ruha és cipő, aktaszekrények és állólámpák eladó. Str. Saguna 18. (7759)

OICSO TŰZIFA-•PERIS

eladja Státus erdőben termelt prima száraz hasábos fát. Egy öl 980 lej. Ugyanez 1000 krg. végva 690 lej telepen átvéve. Str. Gării 19-a. (6857)

KOMPLETT hálószoba eladó. Cal. Traian 28., Grün. (7652)

ÜZLETI pultok, nagy sztelázsok, szalon, antik fotelek eladó. Cal. Decebal 2. (7686)

ÓCSKARUHÁKAT, férfi, női kabátokat veszek, eladók. Grünfeld, Str. Reg. Maria 14. (7670)

VILÁGOS háló és könyvszekrények eladó. Piața Unirii 7., első emelet, Apartement 4. Megtekinthető 11—1 óráig. (7694)

RÖVID zongora eladó, vagy bérbeadó. Megtekinthető délután 4—6-ig Str. V. Alexandri 4. (7709)

ELADÓ antik és új perzsaszőnyegek. Férfi tékabát, középtermetre. Cal. M. Foch 127. (7791)

ZONGORA rövid, kitűnő 15.000 lejért eladó. Bizomány. Sternbergnél, str. Regina Maria 29. (7790)

EGY jókarban lévő üzletportálé: ajtó, ablak-redőnyökkel, igen jutányos áron eladó. Ugyanott: ócska ajtók, üveges veranda. Érdeklődni lehet: Str. Macelarilor 3. (7749)

BODEGA jól bevezetve, betegség miatt abonánsokkal együtt eladó, jutányos feltételek mellett. Dr. Fogarasi ügyvéd, str. Memorandului 2. (7745)

ELADÓ számozógépek, felöltő és férfi télikabát. Str. Scarilor 5. (7748)

MODERN Philips-rádió, 5 lámpás hálozati készülék eladó. Automobilia, Cluj, Stefan cel Mare 3. (7365)

JÓL jövedelmező áruval felszerelt belvárosi üzlet kevés pénzzel átvehető. Ajánlatokat „Biztos jelígre“ (7758)

TÉLI félikabát eladó. Str. Grigorescu 14. (7775)

UJ MÁV cséplők

Részletfizetésre megrendelhető! Ugyanott kevésbé használt Primus 700 mm-es golyóscsapágyas Clayton-Schuttleworth 800 mm-es golyóscsapágyas Hofherr 720 mm-es golyóscsapágyas MÁV 930 mm-es golyóscsapágyas cséplők alkalmi áron eladók.

AGROFERRA S.A.

TARGU-MURES

Str. Călarilor 7.

CHINTAULUI 50. számú ingatlan, üzlet-pékség eladó. Str. Regina Maria 9. emelet, apartament 10. (7778)

HASZNÁLT bélyegzet legmagasabb áron veszek. Jalkab, str. Jorga 17. jobbra, 2-ik ajtó. (7780)

ELADÓ utazóbőrönd, 100x55 tevébőr. Str. Memorandului 14. Házmaster-nél. (7443)

EGY jólmenő fodrászüzlet elutazás miatt eladó. Str. Victor Babes 28. (7784)

KERESÜNK megvételre cca 1000—1500 literes vastartányokat különböző méretű vascsöveket, Filter-presset, hűtőcsöveket Heinrich szapangyár. (3006)

ELADÓ jókarban nutrie buda, esztélyi feketé barnony és szövetruhák közép-termetre, nutrie buda 6 éves gyermeknek, télikabát, sötétlők férfiruha, na gas termetre. Str. Parvan 2. (A. Muresan 62. számmal jobbra.) (7787)

ELADÓ ócska vaságy, nagy vaslábosok zsinbádóg, vasaló, üvegek, sakktájk. Str. Saguna 18. jobbra. (7783)

INGATLAN

ELCSERÉLNEM modern 4 szobás, kertes házamat központhoz közelebb fekvő házzal, ráfizetéssel, vagy járadékkal. Bővebbet: Dr. Jónás ügyvéd, Str. I. Maniu 10. (7620)

VESEK jól jövedelmező jókarban lévő bérházat 1.300.000—1.600.000 lejig. Ajánlatokat „készpész II.“ jelígre a kiadóba kérek. (7588)

HÁZASTELKET vennék 300 ezer lej körüli készpénzzel. Közvetítők kizárva. Str. Samuil Micu 6. (7662)

KERESK a belvárosban 5—6000 lej jövedelmező házat. Ajánlatokat „Megtekinthető“ jelígre a kiadóba kérek. (7689)

MEGVÉTELRE keresek központi fekvésű kifogástalan állapotban lévő bérházat kétetűl—hárometűl millió értékig. Ügynökök nem díjazok. Ajánlat „Jövedelmező“ jelígre a kiadónál. (7445)

SÜRGÖSEN eladó str. Donat uton 30 m. fronttal, 1500 négyzetméter fűdoház-as telek, fele is 50.000 lejért és 6 hold kőbánya 180.000 lejért. Érdeklődni: str. Donat 198. Tokay Endrénél. (7761)

BIZTOS PÉNZMEGTAKARITÁS

Ha szövet, vászon, damaszt, diffin, de-jalín és más textil áru szükségletét nálam szerzi be. Cal. Reg. Ferdinand 75., udvarban. Apart. 2. (7783)

SÜRGÖSEN eladó 3800 négyzetméter kert az Alverna templom mögött, fele 35.000 lejért. Str. Andrei Muresan 98. (7762)

CIRKA másfélholdas kertes telek gyönyörű uccai házzal modern 2 lakással, külön 2 szobás kertes lakással olcsón eladó. „Szerencse“ jelígre. (7783)

ÁLLAST KERES

MINDENFÉLE kötést (pulover, sál, harisnya) ezenkívül bármilyen kézimunkát olcsón és szépen készítek. Hegyesy, Str. Leg. Ardeleană 4. (7723)

KÖZÉPKORU iparos házaspár házmaster állást keres, villany és vízvezeték javításhoz ért. Cim a kiadóban. (7774)

INKASSZÁNS kerékpárral, garanciával és irodai gyakorlattal rendelkezik állást keres. Str. Rugului 21. Markovits. (7785)

ÁLLAST KAPHAT

LEHETŐLEG szakmabeli ügyes kiszolgálónó felvétetik. „Pax“ üzlet, Calea Marechal Foch 6. (7736)

HÖLGYFODRÁSZ segédnőt és gyakornokokat felveszek. Címet kérek a kiadóba leadni „Fodrásznő“ jelígre. (7740)

HÖLGYFODRÁSZ segédet felvesz. Dézsi. Str. Anton Pan. (7756)

EGY ügyes kiszolgáló leány felvétetik Bomb. Urania. Cal. Reg. Ferdinand 37. (7781)

SOFFÓRT keres helyi cég Részletes ajánlkozást a kiadónál. „Mechanikus“ jelígre. (7744)

HÖLGYFODRÁSZSEGÉDET keresek mesterkönyvvvel, esetleg társnak is. Cim a kiadóban. (V 7649)

ROMÁN francia, esetleg román-német nevelőnőt keresek délutánra 3 és 7 éves fiam mellé. Str. G. Tamas 9. Dr. Somogyiné. (7747)

PERFEKT szakácsnőt, szobalányt keresek. Maresal Foch 65. emelet. (7751)

PERFEKT szakácsnő inasházaspárt keresek. Maresal Foch 65. emelet. (7752)

KERESÜNK jömegjelenésű ügynököket férfiakat, nőket, 500 lejes garanciával új szabadság terjesztésére, amely minden házban egészségi szempontból nélkülözhetetlen. Kereseti lehetőség 3—400 lej jelentkező Gombos, str. Bratianu 45. délelőtti 10—12-ig (7786)

KÜLÖNFÉLEK

Bőrkaftokat

méret után szakszerűen készit, javitást és festést garancia mellett legolcsóbban Bergfeld I. Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 10. Golyával szemben. (2756)

ÓVJA gyermekeit betegségtől, ha sápadt, gyenge, vérszegény, étvágytalan, köhög, számarhuruban szenved, adjon Vita „H“ vitaminos csokoládét. Pótolja a csukamájolajat, megóvja járványoktól. Dobozonként 45, 75 lej. Hermann gyógytár, Targumures. (2965)

150—200 EZER lejjel rentabilis üzletbe betársulnék. „150.000“ lejigére. (7705)

KERESKEDELMET vagy iparvállalatba betársulnék. Megkereséseket szükséges tőke megjelölésével „Aktív társ“ jelígre a kiadóba. (V7398)

IZLETES házikoszt abona, ebéd, vacsora 700 lej, menü 3 fogás 18 lej, Str. Kogălniceanu 8., földszint a. 7. (2987)

TŰZIFA elsőrendű olcsón megrendelhető Primaria trafikban. (7772)

Elrepült

egy kanári. Megtalálójá 300 lej jutalomban részesül. Str. Carpaților 23. (7793)

OKTATÁS

FRANCIA, román fordítást, levelezést és a legújabb módszerekkel (Berlitz, Duden, Schidloff) magánórákat, beszélgetést és vizsgára való előkészítést vállal pedagógiai gyakorlattal rendelkező diplomás tanár. Cim a kiadóban. (T1775)

NÉMET nyelvet biztos sikerrel, akadémiail és egyetemi anyagot is tanít. Csoportos tanításra előjegyzéseket felvesz. Székelyné, Str. Cuza Vodă 5. (Iparkamarai épület III. em. 19. ajtó, díjtalan lifthasználat.) (8454)

KÖNYVELESI TANFOLYAM Falk Dezsőnél. Calea Regele Ferdinand No. 34. (8456)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ elköltözés miatt Ajudon ötven éve fennálló pékség. nagyon jó forgalmu bodegával, esetleg külön. Ertekezni Rizenberg háztulajdonossal Turdán, Metropol kávéház. (VT2980)

KIADÓ modern 4 szobás, komfortos és egy garzonlakás Str. I. G. Duca 3. (7497)

KIADÓ szoba, konyha. Str. Prof. Marinescu 58. (7639)

KÜLÖNTELEK 2 szobás komfortos lakás nagy terrasszal, kerttel azonnal kiadó Str. Horea 53. (7644)

KOMPLETT 2 vagy 3 szobás lakás, esetleg butorozva, kiadó. Cim a kiadóban. (7692)

SZÉP parkettes szoba közös előszobával Bratianu-uccában magános urinőnek decemr 1-ére kiadó. Cim a kiadóban. (7707)

GYÁR, műhely, raktárhelyiségek kiadók. Érdeklődők címet „Iparárammal“ jelígre kiadóba kérem. (7564)

KIADÓ butorozott szoba vagy üresen. Str. Grigorescu 53., szembe Str. Ioan Ursu 8. (7737)

VASUT közelében decemr 1-ére olcsón kiadó nagy szuterin szoba gyermek-telen házaspárnak. Értekezhetni: Str. Moldovei 7-a. (7739)

SZOBA kerttel havi 325 lejért azonnal kiadó. Str. Donat 90. (7741)

KIADÓ féregmentes szoba, konyha melék helyiségekkel. Cal. Traian 61. (7764)

KIADÓ új házban még nem lakott 2 szobás összkomfortos lakás. Str. G. Tamas 9. Dr. Somogyiné. (7746)

KIADÓ pékség villany, víz, gázfűtéssel Turda piacán, autóbussz állomással szemben. Iuliu Pumnului Turda. (V T 2990)

3 SZOBÁS komfortos lakás azonnal kiadó. Str. Paris 7-A. (7736)

KAPUALATTI bejárati uccal, irodának alkalmas nagy parkettes szoba azonnal kiadó. Str. Nicolae Iorga 21. (3005)

EGY szoba kiadó. Str. Horea 33. (7792)

KIADÓ két szoba, konyha olcsón Str. Hasdeu 38. Értekezni 40. alatt. (7767)

EGY szoba, kamra azonnal kiadó. C. Marechal Foch 138. (7769)

SZOBA kiadó. Str. Chintaului 33. (7773)

MODERN villában két szoba kiadó. Erdőkődni Str. Grigorescu 14. (7776)

KIADÓ egy udvari üzlethelyiség Piața Unirii 22. szám alatt január elsejétől. Érdeklődni házmasternél. (7779)

KIADÓ 2 szoba, konyha. Str. Mico 33. (7782)

P. E. PAYENS

AZ ARANY URAI

(61.) — És én mégis azt mondom: — Találkozunk még. Az enyém lesz még. Csak azt az egyet ígérje meg, hogy ha nagyon szomorú lesz, ha szüksége lesz valakire, akkor nem fog mást hívni, csak engem.

— Szomorú, bánatosabb nem lehetek, — mint amilyen most vagyok...

— Másféle csalódás is érheti, munkájában, küzdelmében... — Nem tudom... Csak ígérje meg, hogy ha egyszer szükségét érzi támasznak, gyöngédségnek, szeretetnek... akkor értesít...

— Ha... Ígérem.

— Most beérem ennyivel is. — Találkozunk még, Hilda. Meglátja találkozunk.

— Isten vele, — Harry.

— Mondja bucsuzól úgy, mint rég: — Heinz...

— Most nem. — Most nem...

Harry nehéz szívvel bucsuzott a sápadt, szomorú asszonytól, aki gyöngén, elhagyatva, egyedül akarta felvenni a létért való küzdelmet a tülekedő világvárosban, hogy hűséggel szoleálhassa férje emlékét.

XVII.

A csalódás, hogy Hilda visszautasította nemcsak szerelmét, hanem vagyónát, segítségét, fájdalmat okozott ugyan Harrynak, de csak annál lázasabb munkára serkentette. Emberfelettig dolgozott kora reggeltől késő estig. A megfeszített munkában észre sem vette, hogy fiatalos ábrándképei lassanként egytől-egyv valóra válnak. Legalább is nem adott pontosan számot magának arról, hogy milyen mértékben nő tekintélye, vagyona, hatalma, gazdasági és társadalmi pozíciója. E gondolatok, kötelességek, tervek, megvalósítást igénylő szándékok tömkelege lefoglalta minden idejét és agyának minden gondolatát.

A gyár produkciója aránylag rövid idő leforgása alatt hallatlanul fokozódott. Az igazgatók és igazgatósági tagok meglehetősen dörzsöltétek kezüket és Harry háta mögött csak úgy, mint szemébe, nem győztek dicshimnuszokat zengeni róla.

— Hja, a mi Seemannunk maga a megtestesült munka — ötletesség.

— Szerencsés kezű ember. — Minden sikerül neki.

(Folytatjuk.)